

Shahvali Kohshouri, J., Askari, A.R., Nazari, R., & Naghsh, A.R. (2022). Future study in higher education: designing a strategic corridor of Iranian university sports with an interdisciplinary approach. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 14(3), 157-193. doi: 10.22035/ISIH.2022.4663.4603

 <http://dx.doi.org/10.22035/ISIH.2022.4663.4603> URL: http://www.isih.ir/article_386.html

2008-4641 / © The Authors. This is an open access article under the [CC BY 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0>).

Future Study in Higher Education: Designing a Strategic Corridor of Iranian University Sports with an Interdisciplinary Approach

Javad Shahvali Kohshouri^{1*}, Ahmad Reza Askari², Rasool Nazari³, Amir Reza Naghsh⁴

Received: Nov. 4, 2021; Accepted: Feb. 4, 2022

ABSTRACT

Sports science and future studies have both emerged as an interdisciplinary field in the world. Interdisciplinary studies is one of the areas that has grown in parallel with these two, and have had a tangible and fundamental impact on them and have been influenced by them. Interdisciplinary research is very important, especially in the field of sports, which has ambitious goals in addition to its health-oriented nature. Therefore, a strategic corridor for the development of Iranian university sports was emerged in this article, by using the scenario tool as one of the future research methods. Exercises in universities are an institutional form of the physical education trend for a healthy and active life. The participants of the present analytical and exploratory study included 34 domestic and foreign individuals interested in Iranian university sports who were selected based on the purposive sampling. Data were collected through interviews and open questionnaires. Based on the findings, analysis of 30 main factors eventually led to production of two key uncertainties of "joining the global sports movement" and "systematization of sustained physical activity", which became the basis for the development of four scenarios named Damavand, Tafakhr, Rooz-az-No and physics. In order to develop the Iranian university sports, separate policies should be developed in different domains of university sports based on sustainable physical activities.

Keywords: Higher Education; Future Study; Uncertainty; Scenario; University Sports

---

1. PhD in Strategic Management in Sport, Department of Physical Education and Sport Science, Mobarakeh Branch, Islamic Azad University, Mobarakeh, Iran (Corresponding Author)

✉ j.shahvali@phu.iaun.com

2. Assistant Professor in Sport Management, Department of Physical Education and Sport Science, Mobarakeh Branch, Islamic Azad University, Mobarakeh, Iran

3. Associate Professor in Sport Management, Department of Physical Education and Sport Science, Isfahan Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

4. Assistant Professor in Future Research, Department of Management, Isfahan Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

INTRODUCTION

Higher education seeks to develop individuals in order to achieve the quality needed in life and community (Sato et al., 2021). According to a systematic review of the development literature over the past five years, higher education results in considerable social impacts and sustainability of society (Sanchez Carrillo et al., 2021). Undoubtedly, higher education institutions must have the necessary dynamism in every aspect so that they can play their role in the society (Shahvali Koohshouri, 2020).

In order to have dynamic universities, students' health and well-being is most essential elements that have been considered by researchers, and physical activity and sports have been considered as one of the most important needs (Gharakhanloo et al., 2020). However, despite the expansion of higher education in Iran over the past two decades and its noteworthy growth (Fereydooni and Rohani, 2019), physical activity and sports are not explicitly mentioned in the strategic plans of universities (Shahvali Koohshouri et al., 2021).

Despite introducing island programs related to university sports in higher education, it seems that not much success has been achieved in this regard. As acknowledged by Shahabadi and Poorezzat (2015) and Ebrahimi (2014), the application of interdisciplinary approaches in some issues may lead to growth and development of humanities. This problem can be solved somehow by formulating the strategic program in university sports using this approach. The present study makes an attempt to use one of the Futurology methods called Scenario Planning, which provides multiple analyses of possible future trends.

PURPOSE

The main purpose of this research is presenting a picture of Iranian university sports in the next 15 years, based on an interdisciplinary approach. Finally, 4 scenarios will be provided that represent the future of Iranian university sports and the final strategy of Iranian university sports will be described based on the most positive scenario.

METHODOLOGY

This is applied research in terms of purpose and survey, where the data collection method has a prospective nature. This interdisciplinary study was carried out using one of the Futurology methods, called Scenario-based Planning, based on the intuitive logic method. The analytical approach and final processing of the findings was performed using the analysis of trends and uncertainties and an integrated scenario model introduced by Leipzig and Rolandberger (Schunger and Wolf, 2013).

Table 1. Interacting Scenario approach of Leipzig and Rolandberger to development process

Step	Tool	Main purpose
Defining project scope	Preparation checklist	Creating a common understanding of the project
Cognitive analysis	360degree stakeholder feedback process	Examining the views of internal and external stakeholders
Analysis of trends and uncertainties	Impact/Uncertainty Grid	Examining trends and identifying two key uncertainties
Creating scenarios	Scenario Matrix	Develop four mutually incompatible scenarios
Defining strategy	Strategy Corridor	Developing the final strategy
Monitoring and control	Scenario Cockpit	Monitoring changes and strategy developments

In order to identify and extract key factors affecting the future, the library study method, review of theoretical literature, open questionnaire and expert interview were utilized. In this study, 32 participants were selected as internal (n = 16) and external (n = 16) stakeholders using the purposive sampling method.

FINDINGS

The output, a 360-degree stakeholder feedback tool, included 30 key factors that could potentially influence the future of Iranian university sports. Figure 1 shows a comparison of views of internal and external stakeholders on these factors and their potential impact on the performance of Iranian university sports by a spider diagram.

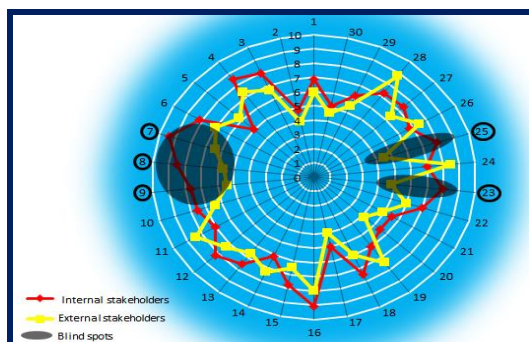
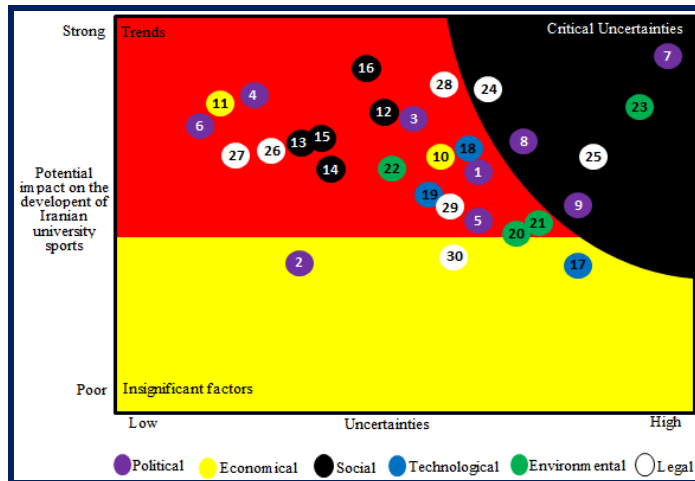

Fig. 1. Spider diagram of the potential influence on Iranian university sports: internal vs. external perspective

On the spider diagram, where the distance between the views of external and internal stakeholders is large and significant for each factor, it is specified as a range of blind spots with distinct color from the background. As observed in Figure 2, there are five blind spots marked by factors 7, 8, 9, 23, and 25.

In the third step of the six-step scenario writing process, the impact of each of the identified factors on the development of Iranian university sports and also the degree of uncertainty associated with each factor is shown in Figure 2, in the form of Impact/Uncertainty Grid. The position of each factor in the grid was determined based on average scores assigned to them by the stakeholders in the second step.

In this project, there are six critical uncertainties: Paying attention to the evolution of sports goals and programs in the world (7), Promoting and disseminating the philosophy and goals of the International Federation of University Sports in the country's university community (8), Application of separate policies in the university for educational, public, and championship sports partnerships (9), Developing sustainable physical activities in universities (23), Promoting the role of Iranian student sports in International and Asian Federation of University Sports (24), and developing a law requiring physical education courses in all academic semesters (25).

CONCLUSION

Paying attention to the evolution of sports goals and programs in the world was one of the prominent factors in the emergence of scenarios, which was mentioned as joining the global sports movement as a key uncertainty in the present study. Joining international sports systems, as well as promoting the role of Iranian student sports in International and Asian Federation of Academic Sports can be an important means to achieve the goal of education (based on second and third principles of the Constitution).

Finally, "presenting separate policies in different domains of university sports (educational, extracurricular, or public and championship) based on the

systematization of sustainable physical activities" was introduced as the main strategy of Iranian university sports.

NOVELTY

So far, all strategic planning studies in Iranian university sports have been based on traditional strategic planning analyses, such as SWOT, BCG matrix, and red and blue ocean strategy and strategy maps. It seems that presenting a strategy based on a new approach, which is Scenario Planning in this study, is a significant innovation in this field.

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Abstract

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Volume 14
Issue 3
Summer 2022

BIBLIOGRAPHY

- Abbasi Bakhtiari, R., Farahani, A., & Keshavarz, L. (2019). Developing strategic plan of sport for all and championship sport of Islamic Azad University using SWOT-ANP. *Applied Research in Sport Management*, 8 (1), 139-153. doi:10.30473/arsm.2019.5851
- Abdolmaleki, H., Heidari, F., Allahyari, M., & Zakizadeh, S. (2019). Future of sport management researches in Iran's universities. *Sport Management and Development*, 7(4), 56-68. doi:10.22124/jsmd.2019.3252
- Bannerman, S. (2020). The world intellectual property organization and the sustainable development agenda. *Futures*, 122: 102604. doi: 10.1016/j.futures.2020.102586
- Bell, D. R., Post, E. G., Trigsted, S. M., Hetzel, S., McGuine, T. A., & Brooks, M. A. (2016). Prevalence of sport specialization in high school athletics: A 1-year observational study. *The American Journal of Sports Medicine*, 44(6), 1469-1474. doi: 10.1177/0363546516629943
- Brenner, J. S. (2016). Sports specialization and intensive training in young athletes. *Pediatrics*, 138(3), e20162148. doi: 10.1542/peds.2016-2148
- Brunton, J., & Mackintosh, C. (2017). Interpreting university sport policy in England: seeking a purpose in turbulent times? *International Journal of Sport Policy and Politics*, 9(3), 377-395. doi: 10.1080/19406940.2017.1359201
- Cohen, J. J., Azarova, V., Klöckner, C. A., & et al. (2021). Tackling the challenge of interdisciplinary energy research: A research toolkit. *Energy Research & Social Science*, 74, 101966. doi: 10.1016/j.erss.2021.101966
- Corbacho, A. M., Minini, L., Pereyra, M., & et.al. (2021). Interdisciplinary higher education with a focus on academic motivation and teamwork diversity. *International Journal of Educational Research Open*, 2(2), 100062. doi: 10.1016/j.ijedro.2021.100062
- Danaeifard, H., & Mozafari, Z. (2008). Promoting validity and reliability in qualitative managerial research: Reflections on research audit strategies. *Management Research*, 1, 131-162.
- Ebrahimi, M. (2014). The necessity of interdisciplinary studies in humanities. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 6(2), 19-32. doi:10.7508/isih.2014.22.002
- Emami, F., Mohseni Chelak, M., Ghorbani, M., & Tarighi, R. (2022). Analysis of effective factors on sustainable participation in student sports. *Research on Educational Sport*, Ready to publish. doi:10.22089/res.2021.10027.2043
- Farasatkah, M. (2009). The Future View of Iranian Higher Education Quality; A Grounded Theory based Model. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 14 (4), 67-95.
- Farasatkah, M. (2013). A Conceptual framework for futurity-oriented university planning. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 19 (3), 1-21.

- Farasatkah, M. (2021). *The future of higher education and university research in Iran; Basics and Scenarios: (Brief report from the specialized panel of the Future Research Desk during the years 1393 to 1399 (2 vols)*. Tehran, Iran: Institute for Social and Cultural Studies & Institute for Research and Planning in Higher Education.
- Fathi, R., Maleki, M., Saberi, A., & Zandagahi, A. (2020). Scenario planning of university sports of Iran based on future study approach. *Sport Management and Development*, 9(3), 72-92. doi:10.22124/jsmd.2020.4376
- Fereidouni, S., & Rouhani, S. (2019). Higher education expansion policy in Iran and its impact on educational justice. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 25 (2), 1-21.
- Gharakhanlou, R., Ghorbani, M., Bayati, M., & Shams, A. (2020). Developing a strategic plan for monitoring the well-being and physical activity of students in Iranian governmental universities. *Research on Educational Sport*, 8 (19), 17-38. doi:10.22089/res.2020.8399.1798
- Ghasemi, A., & Emami Meibodi, R. (2016). The role and status of interdisciplinary studies in the development of the humanities in Iran. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 7(4), 1-19. doi:10.7508/isih.2015.28.001
- Giaoutz, M., Sapio, B. (2016). *Recent developments in foresight methodologies* (M. A. Faghei, F. Nazarizade, & S. Faghei, Trans.). Tehrān, Iran: Mo'asese-ye Āmuzeši va Tahqiqāti-ye Sanāye'eDefā'i. 2009.
- Goodway, J. D., & Robinson, L. E. (2015). Developmental trajectories in early sport specialization: a case for early sampling from a physical growth and motor development perspective. *Kinesiology review*, 4(3), 267-278. doi: 10.1123/kr.2015-0028
- Goudarzi, M., & Hoseyni Shokrabi, S. (2021). Design a model for the development of social responsibility of the Physical Education General Directorate of Payam-e Noor University. *Applied Research in Sport Management*, 9 (4), 91-106. doi:10.30473/arsm.2021.7623
- Higher Education Research Future Desk (2021). Thirty-five dedicated panels, dedicated to the higher education sector: The most important focal issues in the future of the country's scientific and higher education system. Institute for Research and Planning in Higher Education.
- Hong, Zh. (2019). Analysis on the current situation of sports clubs in colleges and universities in China. 5th International Workshop on Education, Development and Social Sciences, 657-661.
- Hoseini Moghadam, M. (2019). *A study of futures studies experiences of Iranian and world universities*. Tehran, Iran: Supreme National Defense University Press.
- Inayatullah, S. (2007). *Questioning the Future: Methods and Tools for Organizational and Societal Transformation (3rd ed.)*. Taipei, Taiwan: Tamkang University.
- Kashkar, S., & Soleymani, M. (2012). The role of privatization on recreational sport development in expert's opinion. *Applied Research in Sport Management*, 1 (2), 99-104.

- Khazae, S., Nazemi, A., Heydari, A.H., et. al. (2015). *Foundations of futures studies and methodology*. Tehran, Iran: National Research Institute for Science Policy.
- Kim, B., & Kim, Y. (2019). Growing as social beings: How social media use for college sports is associated with college students' group identity and collective self-esteem. *Computers in Human Behavior*, 97, 241-249. doi: 10.1016/j.chb.2019.03.016
- Li Vigni, F. (2020). Five anticipation communities in complex systems sciences: Complexity science and its visions of the future. *Futures*, 120: 102551. doi: 10.1016/j.futures.2020.102551
- Luo, W., & Hi, Y. (2021). Influence of sports applications on college students' exercise behaviors and habits: A thematic analysis. *Alexandria Engineering Journal*, 60(6), 5095-5104. doi: 10.1016/j.aej.2021.03.059
- Lynch, J. (2006). It's not easy being interdisciplinary. *International Journal of Epidemiology*, 35(5), 1119-1122. doi: 10.1093/ije/dyl200
- Mimica, M., & Krajačić, G. (2021). The Smart Islands method for defining energy planning scenarios on islands. *Energy*, 29, 121653. doi: 10.1016/j.energy.2021.121653
- Mirzae, M. (2016). *Designing the pattern of painting the future business models of the Iranian software industry in different scenarios* (Futurology doctoral dissertation). University of Tehran, Tehrân, Irân.
- Mirzazadeh, Z., & Shajie, K. (2017). Designing and development strategic plan of university sport: Case study of physical education office of Ferdowsi University. *Research on Educational Sport*, 5 (12), 61-78. doi: 10.22089/res.2017.939
- Moharramzadeh, M., & Vahdani, M. (2019). Designing a strategy map of sport in Mohaghegh Ardabili University by synthesis of ISM model. *Contemporary Studies On Sport Management*, 9(17), 1-16. doi:10.22084/smms.2018.13441.2034
- Mottaghi Shahri, M., Ghafouri, F., Honari, H., & Shahlaee, J. (2019). Designing the mental health pattern of athletes participating in educational sport. *Research on Educational Sport*, 7 (16), 17-38. doi:10.22089/res.2018.5430.1417
- Nabavi, S. (2016). Interdisciplinary studies and methodological plurality: Some considerations and suggestions. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 8 (2), 55-74. doi:10.22035/isih.2016.216
- Nabavi, S. (2016). Interdisciplinary studies and methodological plurality: Some considerations and suggestions. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 8 (2), 55-74. doi:10.22035/isih.2016.216
- Nazari, R., & Shahvali Kihshouri, J. (2022). Strategic Scenarios of Health-Based Sport in Iran. *Sport Management*, Ready to publish.
- Niknam, Z. (2019). Intercultural exchanges in internationalization of university: Study-Abroad doctoral students' lived experiences in Iran. *Journal of Iranian Cultural Research*, 12(3), 123-152. doi:10.22035/jicr.2019.2140.2662
- Oliver, J. J., & Parrett, E. (2017). Managing future uncertainty: Reevaluating the role of scenario planning. *Business Horizons*, 61(2), 339-352. doi: 10.1016/j.bushor.2017.11.013

- Paris Agreement (2015). *United Nations Treaty Collection*. United Nations. Retrieved from https://ec.europa.eu/clima/eu-action/international-action-climate-change/climate-negotiations/paris-agreement_en
- Popa, M. (2013). Strategies of optimizing the elements of Romanian university sports. *Palestrica of the Third Millennium Civilization & Sport*, 14(2), 100-106.
- Popeska, B., Mitkovska, S., & Dimkov, T. (2018). Sport curriculum and sport activities at universities: Case of Macedonian Universities compared with several surrounding Balkan countries. In: *13th FIEPEuropean Congress & 29th FIEP World Congress*, Istanbul, Turkey, 26-29.
- Poskitt, S., AnnWaylen, K., & Ainslie, A. (2021). Applying pedagogical theories to understand learning in participatory scenario planning. *Futures*, 128, 102710. doi: 10.1016/j.futures.2021.102710
- Pourkiani, M., Dehghan, A., Maghsoudi, H., Afshari, M., Esmaili, M., Seraji, M. & et. al. (1400/2021). Monitoring and Evaluating the Performance of General Departments of Physical Education and Extracurricular Activities of the Universities in. *Research on Educational Sport*, Ready to publish. doi:10.22089/res.2021.9671.1984
- Ramezani, F., Talebpour, M., & Shajie, K. (2020). Identifying of mental paradigms of sports development strategies with the educational approach at Farhangian University. *Research on Educational Sport*, 8(20), 115-132. doi:10.22089/res.2020.7963.1748
- Sanchez-Carrill, J. C., Cadarso, M. A., & Tobarra, M. A. (2021). Embracing higher education leadership in sustainability: A systematic review. *Journal of Cleaner Production*, 298, 126675. doi: 10.1016/j.jclepro.2021.126675
- Sanie Ejlal, M., & Hossaini Moghadm, M. (2020). Internationalization of higher education and future of convergence of Islamic countries. *The Fundamental and Applied Studies of the Islamic World*, 2 (3), 146-166.
- Sato, S., Kang, T. A., Daigo, E., Matsuoaka, H., & Harada, M. (2021). Graduate employability and higher education's contributions to human resource development in sport business before and after COVID-19. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 28, 100306. doi: 10.1016/j.jhlste.2021.100306
- Schwenker, B., & Wulf, T. (2013). *Scenario-based Strategic Planning- Developing Strategies in an Uncertain World*. Roland Berger School of Strategy and Economics, Springer Gabler, eBook.
- Shah Abadi, M., & Pourezzat, A. (2000). Interdisciplinary approach to the study of evolution of humanities: Reviewing the history of translation movement in the context of public policy-making. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 8(3), 1-37. doi:10.22035/isih.2016.222
- Shahvali Kohshouri, J. (2020). *Strategic Foresight on Development of Educational Sport in Iran* (Sport management doctoral dissertation). Mobarakeh Azad University, Mobarakeh, Isfahan, Iran.

Interdisciplinary
Studies in the Humanities

Abstract

- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A. R., Nazari, R., & Naghsh, A. (2021a). Theory of construction of the Iranian educational sport future: social constructivism, *JRSM*, Ready to publish.
- Shahvali kohshouri, J., Askari, A. R., Nazari, R., & Naghsh, A. (2021b). Scenarios of Iranian student sports development, *JRSM*, 11 (21), 184-209. doi:10.52547/JRSM.11.21.184
- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A. R., Nazari, R., & Naghsh, A. (2021a). Theory of construction of the Iranian educational sport future: social constructivism, *JRSM*, Ready to publish.
- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A., & Nazari, R. (2021). Identifying the effective Wild Cards and drivers on the future of Iran's educational sport. *Research on Educational Sport*, Ready to publish. doi:10.22089/res.2020.9408.1953
- Shahvali Kohshouri, J., Askari, A., Nazari, R., & Naghsh, A. (2021). The Formulation Iranian Educational Sports Strategies: Scenario-based. *Research on Educational Sport*, 8 (21), 223-250. doi:10.22089/res.2020.8611.1834
- Shakeri, A., & Farahmandfar, M. (2021). Literary criticism and interdisciplinary studies in Iran with a closer look at the book literary theory and Criticism: An Interdisciplinary Textbook. *Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 13(2), 63-89. doi:10.22035/isih.2021.367
- Slaughter, R. (2016). *The foresight principle: cultural recovery in the 21st century* (S. Solaymanzade, & A. M. Keramatzade, Trans.). Tehrān, Iran: Mo'asese-ye Āmoozeši va Tahqiqāti Sanāye'e Defā'.
- Speltn, E. J. H., Biemans, H. J. A., Tobi, H., Luning, P. A., & Mulder, M. (2009). Teaching and Learning in Interdisciplinary Higher Education: A Systematic Review. *Educ Psychol Rev*, 21(4), 365. doi: 10.1007/s10648-009-9113-z
- Statistical Center of Iran (2017). *Standard definitions and concepts of the Ministry of Sport and Youth*. Plan and Budget Organization, Iran Statistics Center Reterived from <https://www.amar.org.ir>
- Strachan, L., Cote, J., & Deakin, J. (2009). Specializers" versus "samplers" in youth sport: Comparing experiences and outcomes. *The Sport Psychologist*, 23 (1), 77-92. doi: doi.org/10.1123/tsp.23.1.77
- Strengers, Y., Pink, S., & Nicholls, L. (2019). Smart energy futures and social practice imaginaries: Forecasting scenarios for pet care in Australian homes. *Energy Research & Social Science*, 48, 108-115. doi: 10.1016/j.erss.2018.09.015
- Taheri Demne, M. (2019). *Macro identification and analysis of future Mega trends and their impact on the business model of Mobarakeh Steel Company of Isfahan*. Research Project, University of Isfahan.
- Taherzadeh Nooshabadi, J., Nazari, R., & Hemmati, J. (2020). Presenting the development paradigmatic model of sport for all in Islamic Azad University. *Sport Management Studies*, 12 (61), 85-108. doi:10.22089/smrj.2019.6991.2466

- Vogel-Heuser, B., & Bi, F. (2021). Interdisciplinary effects of technical debt in companies with mechatronic products — a qualitative study. *Journal of Systems and Software*, 171, 110809. doi: 10.1016/j.jss.2020.110809
- Wright, E., Chase, M. A., Horn, T. S., & Vealey, R. S. (2019). United States parents' perfectionism, parenting styles and perceptions of specialization in youth sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 45, 101571. doi: 10.1016/j.psychsport.2019.101571
- Yin, X., & Li, S. (2021). Lexical bundles as an intradisciplinary and interdisciplinary mark: A corpus-based study of research articles from business, biology, and applied linguistics. *Applied Corpus Linguistics*, 1(1), 100006. doi: 10.1016/j.acorp.2021.100006
- Ymani Douzi Sorkhabi, M. (2019). *Higher education in Iran: present and future*. Tehran, Iran: Institute for Social and Cultural Studies.
- Ymani Douzi Sorkhabi, M., & Sadatmand, F. (2018). *Where does the Higher Education Lecture Series go?* Tehran, Iran: Institute for Social and Cultural Studies.
- Zachkery, A. (2017). *Designing anticipatory systems based on the concepts and tools of complexity sciences* (Futurology doctoral dissertation). University of Tehran, Tehrān, Irān.
- Zare Mirakabad, A. (2016). *Provide a method for creating a scenario based on perspectives (Case study of Iran's aviation industry on the horizon of 1414)* (Unpublished doctoral dissertation). University of Tehran, Tehrān, Irān.

Abstract

آینده‌پژوهی در آموزش عالی: طراحی راهروی استراتژیک ورزش دانشگاهی ایران با رویکرد میان‌رشته‌ای

جواد شهوولی کوهسوری^{۱*}، احمدرضا عسکری^۲، رسول نظری^۳، امیررضا نقش^۴

دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۳؛ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۱/۱۵

چکیده

علوم ورزشی و آینده‌پژوهی هر دو به‌عنوان حوزه‌ای میان‌رشته‌ای در جهان مطرح شده‌اند. یکی از حوزه‌هایی که به‌موازات این دو رشد کرده است و اثر محسوس و بنیادینی بر آن‌ها گذاشته و نیز از آن‌ها تأثیر پذیرفته است، مطالعات بین‌رشته‌ای یا فرارشته‌ای است. تحقیقات میان‌رشته‌ای، به‌ویژه در زمینه ورزش، که در کنار ماهیت سلامت‌محوری‌اش اهداف بلندپروازانه‌ای نیز دارد، بسیار مهم‌اند. از این رو، در این مقاله با به‌کارگیری ابزار سناریو به‌عنوان یکی از روش‌های آینده‌پژوهی، یک راهروی استراتژی برای توسعه ورزش دانشگاهی ایران در افق ۱۴۱۴ پدید آمده است. ورزش در دانشگاه‌ها شکل نهادی فرایند تربیت بدنی برای زندگی سالم و فعال است. مشارکت‌کنندگان مقاله تحلیلی و اکتشافی حاضر شامل ۳۴ نفر از ذی‌نفعان داخلی و خارجی ورزش دانشگاهی ایران بودند که براساس نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها با مصاحبه و پرسش‌نامه‌ها صورت گرفت. براساس یافته‌ها، تحلیل ۳۰ عامل اصلی به‌دست‌آمده در نهایت منجر به دو عدم‌قطعیت کلیدی «پیوستن به جنبش جهانی ورزش» و «نظام‌مندی فعالیت جسمانی پایدار» شد که اساس توسعه چهار سناریو با اسامی دماوند، تافخر، روز از نو و فیزیک، قرار گرفتند. به منظور توسعه ورزش دانشگاهی ایران، باید سیاست‌های مجزا در قسمت‌های مختلف ورزش دانشگاهی بر مبنای نظام‌مندی فعالیت‌های جسمانی پایدار، تدوین شود.

کلیدواژه‌ها: آموزش عالی، آینده‌پژوهی، عدم‌قطعیت، سناریونگاری، ورزش دانشگاهی

۱. دکتری مدیریت راهبردی در ورزش، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد مبارکه، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران (نویسنده مسئول) j.shahvali@phu.iaun.com ✉
۲. استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد مبارکه، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
۳. دانشیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران
۴. استادیار آینده‌پژوهی، گروه مدیریت، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

۱. مقدمه

آموزش عالی، به دنبال توسعه نگرش افراد برای دستیابی به کیفیت مورد نیاز در زندگی و اجتماع است (ساتو^۱ و همکاران، ۲۰۲۱، ۴). بازبینی نظام‌مند از ادبیات توسعه در پنج سال گذشته نشان می‌دهد که آموزش عالی، تأثیرات اجتماعی زیاد و پایداری بر جامعه می‌گذارد (سانچزکاریل، کادارسو و توبارا^۲، ۲۰۲۱، ۱). به‌طور قطع، مؤسسه‌های آموزش عالی برای ایفای نقش خود در جامعه باید از هر لحاظ از پویایی لازم برخوردار باشند (شهوولی کوه‌شوری، ۱۳۹۹، ۱۵). برای داشتن دانشگاه‌های پویا، تندرستی و سلامتی دانشجویان، یکی از اساسی‌ترین عناصری است که محققان به آن توجه کرده‌اند و فعالیت بدنی و ورزش را یکی از مهم‌ترین نیازهای ضروری آن‌ها می‌دانند (قراخانلو و همکاران، ۱۳۹۹، ۱۸). اما با وجود گسترش آموزش عالی در ایران در دو دهه اخیر و رشد چشمگیر آن (فریدونی و روحانی، ۱۳۹۸، ۱۶)، از فعالیت بدنی و ورزش همیشه در برنامه‌های راهبردی دانشگاه‌ها به‌صراحت یاد نشده است (شهوولی کوه‌شوری و همکاران، ۱۴۰۰، ۴) و بیشتر مؤسسه‌های آموزش عالی نه‌تنها راهبردهای ورزشی ندارند (میرزاده و شجاع، ۱۳۹۶، ۶۳)، بلکه هیچ‌گونه تفکر راهبردی و تفکری برای آینده به منظور توسعه فعالیت بدنی و ورزش دانشجویان ارائه نداده‌اند. پیش از این نیز، فراستخواه (۱۳۸۷، ۱۳۹۲) به نقش پررنگ برنامه‌ریزی مبتنی بر الگوهای آینده‌اندیشی در آموزش عالی اشاره کرده است.

از مزایای ورزش دانشگاهی می‌توان به ایجاد تقاضا در کل سال برای آموزش و مشارکت مداوم (لو و هی^۳، ۲۰۲۱)، سلامت جسمی و رشد (بل^۴ و همکاران، ۲۰۱۶)، توسعه حرکتی (گودوی و رایبسون^۵، ۲۰۱۵)، رشد روانی-اجتماعی (استراچ، کوته و دیاکین^۶، ۲۰۰۹) و مشارکت متنوع در ورزش (برینر^۷، ۲۰۱۶) اشاره کرد. از این‌رو، مشارکت گسترده

1. Sato
2. CarrilloSanchez, Cadarso & Tobarra
3. Luo & He
4. Bell
5. Goodway & Robinson
6. Strachan, Cote & Deakin
7. Brenner

در فعالیت‌های متعدد ورزشی، افزایش یافته و می‌توان ورزش دانشگاهی را گزینه‌ای تسهیل‌کننده برای پیشرفت دانشجویان با استعداد و نخبه دانست (رایت و همکاران^۱، ۲۰۱۹). مزایای زیاد فعالیت بدنی و تأثیر جسمی و روانی آن بر کل ابعاد زندگی دانشجویان مشخص است. اما به نظر می‌رسد به‌رغم ارائه برنامه‌های جزیره‌ای در زمینه ورزش دانشگاهی در آموزش عالی، موفقیت‌چندانی به دست نیامده است. شاید همان‌طور که شاه‌آبادی و پورعزت (۱۳۹۵)، قاسمی و امامی میبیدی (۱۳۹۴) و ابراهیمی (۱۳۹۳) اذعان داشته‌اند، کاربست رویکردهای میان‌رشته‌ای در برخی مسائل، به رشد و توسعه علوم انسانی می‌انجامد و احتمالاً تدوین برنامه راهبردی در ورزش دانشگاهی با به‌کارگیری این رویکرد، تا حدودی سبب حل این مسئله می‌شود.

هدف اصلی مقاله حاضر، ارائه تصویری از ورزش دانشگاهی ایران در ۱۵ سال آینده، براساس رویکردی میان‌رشته‌ای است. تفکر میان‌رشته‌ای یعنی توانایی ادغام دانش دو یا چند رشته با هدف رسیدن به تعالی شناختی. شاید این تعالی از طریق یک رشته، تحصیل نشود (اسپلت^۲ و همکاران، ۲۰۰۹، ۳۶۵). از آنجایی که رویکرد میان‌رشته‌ای، تنها به یک رشته از دانش محدود نیست، می‌تواند برای مسائل غامض امروز راه‌حل بیابد و پژوهشگران را به درک روشن‌تر و فراگیرتری از موضوعی خاص رهنمون کند (شاکری و فرهمندفر، ۱۴۰۰، ۶۴). آنگاه که امکان برداشت‌های متنوع و غیراختصاصی، امری بدیهی فرض می‌شود، رویکرد میان‌رشته‌ای شکل می‌گیرد (نبوی، ۱۳۹۵، ۷۴). به نظر می‌رسد، برای توسعه ورزش دانشگاهی با رویکرد میان‌رشته‌ای باید فزاینده‌تر از دیدگاه‌های مرسوم، به سیاست‌گذاری پرداخت. در این زمینه، نیاز به سیاست‌گذاری از طریق آینده‌پژوهی^۳ که هم به‌لحاظ نظری (بنارمن^۴، ۲۰۲۰) و هم به‌لحاظ کاربردی (لی‌ویگنی^۵، ۲۰۲۰) مورد توجه و تأکید است، می‌تواند گامی به سوی توسعه ورزش دانشگاهی باشد. در این مقاله

1. Wrigh
2. Spelt
3. future study
4. Bannerman
5. Li Vigni

درصددیم با به کارگیری علم آینده‌پژوهی در ورزش، آینده‌پیش‌روی ورزش دانشگاهی ایران را شناسایی کنیم.

در مقاله حاضر، تلاش شده است تا از یکی از روش‌های آینده‌پژوهی^۱ یعنی برنامه‌ریزی سناریو^۲ که تحلیل‌های متعدد و چندگانه‌ای از روندهای احتمالی آینده ارائه می‌کند، استفاده شود. به این ترتیب که ابتدا روندها و عوامل اصلی سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، فناورانه، زیست‌محیطی و حقوقی مؤثر بر ساخت آینده ورزش دانشگاهی مشخص شدند. سپس درجه عدم قطعیت^۳ هر عامل مشخص شد که این امر باعث شناسایی عدم قطعیت‌های بحرانی و همچنین دو عدم قطعیت کلیدی مؤثر بر آینده ورزش دانشگاهی ایران شد. پس از آن، براساس ماتریس سناریو، چهار سناریو درباره آینده ورزش دانشگاهی ایران، تبیین گردید. در نهایت نیز، یک راه‌روی استراتژیک برای تدوین مناسب‌ترین استراتژی ورزش دانشگاهی ایران در ۱۵ سال آینده، پدید آمد.

۲. مبانی نظری و پیشینه تحقیق

در این بخش، مبانی نظری میان‌رشته‌ای، ورزش دانشگاهی و آینده‌پژوهی به همراه ادبیات هر قسمت، در سه سناریوی مجزا توضیح داده می‌شود. نویسندگان معتقدند مطالعات فرارشته‌ای یا بین‌رشته‌ای از سه بخش مادر، میزبان و میهمان(ها) تشکیل شده‌اند. بخش مادر، درباره روش‌شناسی و کلیات مطالعه است که در این مقاله، بین‌رشته‌ای است؛ ورزش یا علم مدیریت ورزشی، نقش میزبان و علم آینده‌پژوهی، نقش میهمان را برعهده دارد. در ادامه، در قالب سه سناریو با همین عناوین، به آن‌ها پرداخته می‌شود:

۲-۱. سناریوی مادر: میان‌رشته‌ای

ماهیت پیچیده انسان و ناتوانایی یک رشته معین در شناخت و تبیین همه پدیده‌های انسانی، ضرورت مطالعات میان‌رشته‌ای را بیش از هر زمانی روشن می‌کند (ابراهیمی،

1. futurology
2. scenario planning
3. uncertainty

۱۳۹۳، ۲۶). مطالعه میان‌رشته‌ای به‌جای تک‌گویی^۱، گفت‌وگو^۲ را انتخاب می‌کند. مطالعات میان‌رشته‌ای رویکرد مکانیکی به تخصص‌های دیگر ندارد، بلکه سبب یافتن رویکردی عمیق‌تر می‌شود تا از طریق گفت‌وگو ضعف‌ها و قوت‌های هر رویکرد علمی معلوم شود و در نهایت نتیجه‌ای عمیق‌تر به دست دهد (همان، ۲۸). آموزش میان‌رشته‌ای با هدف حمایت از توسعه مهارت‌ها برای عبور از مرزهای انضباطی و ادغام دانش دو یا چندرشته برای توضیح یک پدیده، حل مشکل، ایجاد محصول یا طرح سؤال جدید از راه‌هایی که ممکن یا غیرممکن است، در نظر گرفته می‌شود (کورباچو^۳ و همکاران، ۲۰۲۱، ۲). رویکرد میان‌رشته‌ای براساس فعالیت‌های گروهی، از یکپارچه‌سازی دانش پشتیبانی می‌کند، درحالی‌که توسعه مهارت‌های مشارکتی و حل مسئله را نیز تقویت می‌کند (یین و لی^۴، ۲۰۲۱، ۴؛ ووگل‌هوزر و بی^۵، ۲۰۲۱، ۲؛ اسپلت و همکاران، ۲۰۰۹، ۳۶۷). با ظهور نیازها و حرفه‌های جدید، مرزهای سنتی بین رشته‌های دانشگاهی یا مکاتب فکری، برداشته شدند (کوهن^۶ و همکاران، ۲۰۲۱، ۳).

مطالعات میان‌رشته‌ای صرفاً به معنای احاطه بر چندرشته یا انجام مشترک کار از سوی افرادی با تخصص‌های مختلف نیست بلکه در آن از آموزه‌های رشته‌های مختلف برای بسط الگوهای مفهومی، توضیح و مفهومی‌کردن نتایج، به‌کارگیری روش‌های یکدیگر و ایده‌گرفتن از دانش زمینه‌ای رشته‌های مختلف استفاده می‌شود (لینچ^۷، ۲۰۰۶، ۱۱۱۹). این ویژگی را ربکا^۸ در چارچوب «نظریه گفت‌وگویی پیوندهای میان‌رشته‌ای» بیان کرده است. وی میان‌رشته‌گی را پیوندی می‌داند که از سوی افرادی شکل می‌گیرد که تشابهات و تفاوت‌های موجود در محتواها، گزاره‌ها، ژانرها و راه‌های مختلف دانستن را تشخیص می‌دهند (قاسمی و امامی میبدی، ۱۳۹۴، ۵).

1. monologue
2. dialogue
3. Corbacho
4. Yin & Li
5. Vogel-Heuser & Bi
6. Cohen
7. Lynch
8. Rebecca S.

در زمینه مطالعات بین‌رشته‌ای می‌توان به مطالعات کورباچو و همکاران (۲۰۲۱) با هدف تمرکز بین‌رشته‌ای در آموزش عالی با رویکرد کار تیمی اشاره کرد. در این پژوهش با عنوان «آموزش عالی بین‌رشته‌ای با تمرکز بر انگیزه تحصیلی و تنوع کار تیمی و تنوع بین‌المللی»، یک ساختار یا دوره میان‌رشته‌ای که مبتنی بر سازندگی، انگیزه تحصیلی و روان‌شناسی اجتماعی و مدیریت بود، تعریف شد.

در پژوهش دیگری با عنوان «چالش تحقیقات میان‌رشته‌ای در زمینه انرژی و ساخت جعبه ابزار تحقیق»، کوهن و همکاران (۲۰۲۱) به چالش‌های تحقیق میان‌رشته‌ای با میزبانی انرژی پرداختند. این پژوهش، سبب تولید یک جعبه‌ابزار حرفه‌ای برای مقابله با چالش‌های ارتباطات میان‌رشته‌ای و ادغام یافته‌ها در تحقیقات میان‌رشته‌ها در کارهای گذشته شده است و به‌طور خاص، روشی برای ساخت واژگان مشترک پروژه و راهبردهایی برای بحث‌های گروهی رودررو درباره انرژی ارائه کرده است.

نیک‌نام (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان «تبادلات بین‌فرهنگی در بین‌المللی شدن آموزش عالی» به توصیف و تفسیر تجارب زیسته دانشجویان دکتری خارجی در ایران از زندگی تحصیل پرداخت.

در پژوهش دیگری با عنوان «مطالعات میان‌رشته‌ای و تکثر روش‌شناختی» نبوی (۱۳۹۵) معتقد است گذر از رشته به میان‌رشته، علاوه بر کثرت‌گرایی معرفت‌شناختی، بر نوعی کثرت‌گرایی روش‌شناختی نیز دلالت دارد. وی اذعان داشت آنگاه که امکان برداشت‌های متنوع و غیراختصاصی امری بدیهی فرض می‌شود و رویکرد میان‌رشته‌ای شکل می‌گیرد، ابزار روش نیز متغیر و دگرگون می‌شود.

در مطالعه بین‌رشته‌ای یا فرارشته‌ای دیگر با عنوان «آینده‌نگاری استراتژیک توسعه ورزش تربیتی ایران»، سهولی کوه‌شوری (۱۳۹۹) با روش بریکلاژ^۱ یا چندروشی، و به‌کارگیری علم آینده‌پژوهی در ورزش، آینده پیش‌روی ورزش تربیتی ایران را شناسایی کرده است. همچنین با گریزی از علوم انسانی و رفتاری به علوم مهندسی، به دنبال به‌خدمت‌گرفتن سامانه‌ای دینامیک یا پویا در ورزش بود که نهایتاً سبب ارائه شبیه‌سازی دینامیکی در

ورزش تربیتی ایران شد. آن بریکولار^۱ (ذاکری، ۱۳۹۶، ۱۲۳) معتقد بود، سیاست‌های انتخابی نباید مقطعی باشد و در کوتاه‌مدت نباید سیاست‌های هیجانی جدید ارائه گردد. اعمال این سیاست‌ها، در بلندمدت جوابگو خواهد بود.

۲-۲. سناریوی میزبان (ورزش دانشگاهی)

ساختار توسعه ورزش در ایران، مانند بیشتر ساختارهای مطرح دیگر به صورت هرم و از چهار حوزه اصلی ورزش تربیتی^۲ (ورزش مدارس و دانشگاه) در قاعده، پس از آن به ترتیب ورزش همگانی^۳ (فعالیت جسمانی بدون محدودیت برای همه)، سپس ورزش قهرمانی^۴ (ورزش مدال آور ملی) و در نهایت، ورزش حرفه‌ای^۵ (درآمذزایی باشگاه‌ها و ورزشکاران) در رأس هرم، تشکیل شده است (شهوولی کوهشوری و همکاران، ۱۳۹۹، ۲۲۶).

از جمله حوزه‌های مهم ورزش در کشور، ورزش تربیتی است (متقی شهری و همکاران، ۱۳۹۸، ۲۱). فرایند توسعه ورزش از ورزش تربیتی آغاز می‌شود و برای حرکت افقی در مسیر هرم، توسعه طبقه زیرین ضروری است (کشکر و سلیمانی، ۱۳۹۱، ۱۰۲). ورزش تربیتی، برنامه ورزشی است که در واحدهای آموزش رسمی شامل مدارس، دانشگاه‌ها و سایر مؤسسه‌های آموزش عالی کشور انجام می‌شود (مرکز آمار ایران، ۱۳۹۶، ۳۱). از این رو می‌توان ورزش دانشگاهی را در حوزه ورزش تربیتی قلمداد کرد.

ورزش در دانشگاه استمرار منطقی روند تربیت بدنی در آموزشگاه است. مشارکت در فعالیت‌های ورزشی در طول تحصیلات دانشگاهی نیز راهی مناسب برای غلبه بر همه اثرات منفی افزایش سطح عدم تحرک بدنی در بین دانشجویان است (پوپسکا، میتکوسکا و دیموکوف^۶، ۲۰۱۸، ۲۷). ورزش به صورت غیرمستقیم بر هویت گروهی دانشجویان و عزت نفس جمعی آنان تأثیر می‌گذارد (کیم و کیم^۷، ۲۰۱۹، ۲۴۳). بهبود نگرش و

۱. بریکولار (Bricoleur) به محقق اشاره دارد که به‌طور خلاقانه روش‌های متفاوت را برای تحلیل پدیده‌های مبهم در یک موضوع به کار می‌گیرد.

2. educational sport

3. all for sport

4. championship sport

5. professional sport

6. Popeska, Mitkovska & Dimkov

7. Kim & Kim

آگاهی، افزایش انگیزه و علاقه و افزایش نشاط و شادابی می‌تواند باعث جلب مشارکت دانشجویان در فعالیت‌های ورزش دانشگاه شود (طاهرزاده نوش‌آبادی، نظری و همتی، ۱۳۹۸، ۸۵). امروزه در کشورهای توسعه‌یافته، به ورزش دانشگاهی بیشتر توجه می‌شود. ساختار ورزش دانشگاهی در ایران نیز مشابه ساختار کلی نظام ورزش ایران است که ابعاد آموزشی (واحدهای تربیت بدنی عمومی)، همگانی (فوق برنامه و غیره) و قهرمانی (المپیادها و مسابقات قهرمانی ورزشی) دارد.

با توسعه مستمر جامعه، سطح زندگی به تدریج بهبود یافته است، که باعث می‌شود افراد توجه بیشتری به توسعه آمادگی جسمانی داشته باشند. با یک تحلیل ساده از داده‌های گذشته، می‌توانیم درک کلی از ورزش دانشگاهی داشته باشیم. هم اکنون با پیشرفت مستمر ورزش‌های دانشگاهی، دانشگاه‌ها باید ماهیت ورزشی خود را به‌روشنی تعریف کرده و با برنامه‌ریزی مناسب به ترویج و توسعه مستمر ورزش دانشگاهی بپردازند (هونگ^۱، ۲۰۱۹، ۶۵۸). اصطلاح «ورزش دانشگاهی» برای انواع ورزش و تفریح فعال که در دانشگاه‌ها، از مشارکت موقت، ورزش تفریحی سازمان‌یافته گرفته تا مسابقات رسمی ورزش دانشجویی، استفاده می‌شود و به ورزش و تفریح فعال اشاره دارد. بیشتر دانشگاه‌ها براساس آموزش رایگان، بسترهای گسترده‌ای را برای فعالیت‌های ورزشی دانشجویان فراهم می‌کنند (برونتون و مکینتاش^۲، ۲۰۱۷، ۳۷۷). به این ترتیب، دانشکده‌ها و دانشگاه‌ها به سکوی ترویج فرهنگ ورزشی تبدیل شده‌اند؛ فرهنگ ورزش در آموزش باید از ارزش و پیشرفت برخوردار شود و از انتقال آن به صورت رسمی و علمی اطمینان پیدا کرد.

برای اطلاع از وضع موجود، آگاهی و تحلیل درست از محیط‌های داخلی و خارجی و برنامه‌های راهبردی در ورزش دانشگاهی می‌توان به پژوهش محرم‌زاده و وحدانی (۱۳۹۸) با عنوان «طراحی نقشه راهبردی ورزش دانشگاه محقق اردبیلی» به منظور ارائه نه هدف اصلی و الگویی برای ارتباط این اهداف در چهار سطح؛ پژوهش عباسی بختیاری، فراهانی و کشاورز (۱۳۹۸) با عنوان «تدوین برنامه راهبردی ورزش همگانی و قهرمانی در دانشگاه

1. Hong
2. Brunton & Mackintosh

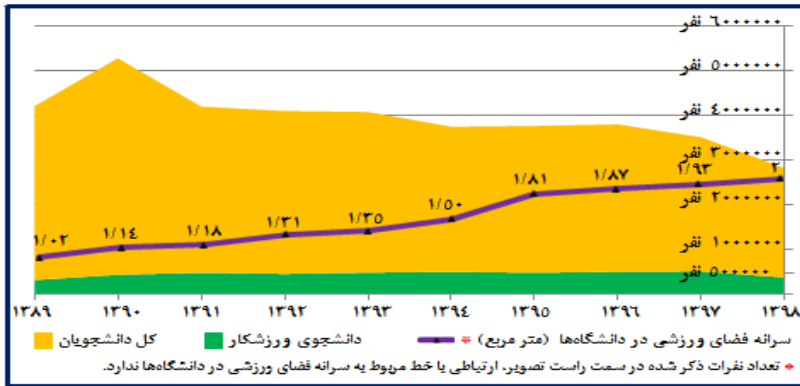
آزاد اسلامی و ارائه برنامه‌های راهبردی» برای توسعه و ارتقای کیفی واحدهای عمومی تربیت بدنی و ورزش دانشگاهی کشور رومانی (پوپا، ۲۰۱۳) با در نظر گرفتن قوت‌هایی مانند کیفیت مناسب برای خدمات ورزشی، کیفیت بالای خدمات ورزشی در دانشگاه‌های سطح بالا و ضعف‌هایی همچون سازماندهی نامناسب فعالیت‌ها به دلیل نداشتن راهبردهای میان‌مدت، اشاره کرد. این پژوهش‌ها عمدتاً بر اساس تحلیل SWOT^۱، شکل گرفته‌اند.

همچنین مطالعات غیرراهبردی نسبتاً زیادی در زمینه مشارکت دانشجویان در ورزش انجام شده است؛ در این زمینه می‌توان به پژوهش محسنی چلک و همکاران (۱۴۰۰) با عنوان «ارائه الگوی مفهومی مشارکت پایدار در ورزش دانشجویی» که اذعان داشتند مؤلفه‌های مشارکت پایدار در ورزش دانشجویی شامل: آگهی، روابط عمومی، صحه‌گذاری، تبلیغ، خرده‌فرهنگ، طبقه اجتماعی، خدمات و منابع و مدیریت مشارکت است و این مؤلفه‌ها در قالب سه بعد ترویج، زیرساخت‌های اجتماعی و فرهنگی و مدیریت توسعه قابل طبقه‌بندی است؛ پژوهش گودرزی و حسینی شکرایی (۱۴۰۰) با عنوان «طراحی و تدوین الگوی توسعه مسئولیت اجتماعی اداره تربیت بدنی دانشگاه پیام‌نور» که مشخص نمودند به ترتیب عوامل ابعاد اجتماعی، داوطلبانه، محیط زیستی، ذی‌نفعان و اقتصادی از اولویت برخوردارند؛ پژوهش پورکیانی و همکاران (۱۴۰۰) با عنوان «نظارت و ارزیابی بر عملکرد ادارات کل تربیت بدنی و فوق برنامه دانشگاه‌های کشور»؛ پژوهش رمضان، طالب‌پور و شجیع (۱۳۹۹) با عنوان «هدف راهکارهای توسعه مشارکت در ورزش دانشجویی»؛ پژوهش قراخانلو و همکاران (۱۳۹۹) با عنوان «تدوین برنامه راهبردی برای پایش تندرستی و فعالیت بدنی دانشجویان» و پژوهش طاهرزاده‌نوش‌آبادی و همکاران (۱۳۹۹) با عنوان «تدوین الگویی در توسعه مشارکت در ورزش همگانی دانشگاه‌ها» اشاره کرد. هرچند به نظر می‌رسد، در زمینه مشارکت در ورزش دانشجویی، الگوها، راهبردها و راهکارهای خوبی برای مشارکت یا توصیه‌های مناسبی برای رفع موانع مشارکت در ورزش دانشجویی در این تحقیقات به صورت تئوری اشاره شده است، اما نکته قابل بحث، آمار و ارقام نگران‌کننده‌ای

1. Popa
2. Strengths-Weaknesses-Opportunities-Threats Analysis

است که در پژوهش شهولی کوهشوری (۱۳۹۹) با عنوان «آینده‌نگاری استراتژیک توسعه ورزش تربیتی ایران» در زمینه مشارکت پایین دانشجویان در ورزش ارائه شده و در شکل شماره (۱) به خوبی عمق این مسئله نشان داده شده است.

شکل ۱. روند مشارکت دانشجویان در ورزش و سرانه فضای ورزشی دانشگاهها

منبع: شهولی کوهشوری، ۱۳۹۹

۳-۲. سناریوی میهمان (آینده پژوهی)

آینده‌نگاری و مطالعه آینده^۱، مطالعه تغییرات بالقوه است؛ یعنی پرده برداشتن از چیزی که می‌تواند تفاوتی نظام‌مند یا اساسی در سال‌های آینده ایجاد کند (جائوتسی و ساپیو^۲، ۱۳۹۵). آینده‌نگاری — شیوه‌ها و قابلیت‌های پیش‌نگری و برنامه‌ریزی برای آینده^۳ — دوران طلایی خود را پشت سر می‌گذارد و هوشیاری درباره اهمیت آینده‌نگاری، پرسش‌های زیادی را ایجاد می‌کند. جست‌وجویی ساده در موتورهای جست‌وجوگر^۴ مانند گوگل^۵ نشان می‌دهد که ما چقدر درباره موضوعاتی که در آینده قرار است اتفاق بیفتد، کنجکاو هستیم. سه میلیارد نتیجه برای عبارت "the future of" برای کسب اطلاعات در مورد «آینده»های مختلف، با توجه به نوپا بودن علم آینده‌پژوهی، رکورد فوق‌العاده‌ای است.

1. future study
2. Giaoutzi & Sapio
3. future
4. enginsearcher
5. Google

امروزه دانش آینده‌پژوهی، ادبیات پراکنده غیرمستحکم پیش‌بینی برای آینده را به علم مدون با اصول و مبانی محکم تبدیل کرده که وظایف آن علاوه بر تحلیل روندهای گذشته، کشف، ابداع و ارزیابی آینده‌های ممکن، محتمل و مطلوب است (خزایی و همکاران، ۱۳۹۴، ۱۸۷). آینده‌پژوهی، دانش و معرفت شکل‌بخشیدن به آینده، به شیوه‌های آگاهانه، عامدانه و پیش‌دستانه است و انسان را از غافلگیری در برابر توفان سهمگین تغییرات و پیشرفت‌های سرسام‌آور محافظت می‌کند. آینده‌پژوهی نشان می‌دهد که چگونه از دل تغییر یا تغییرنکردن «امروز»، واقعیت «فردا» تولد می‌یابد (اسلاتر، ۱۳۸۶، ۲۲). آینده دربرگیرنده‌گونه‌های «ممکن»، «محتمل» و «مرجع» است (عنایت‌الله، ۲۰۰۷).

ابزاری قدرتمند که محیط‌های رقابتی آینده را حدس می‌زند و به توسعه راهبردی بلندمدت حتی در محیط‌های با بیشترین عدم قطعیت می‌پردازد، ابزار برنامه‌ریزی سناریو^۲ است (اولیور و پرت^۳، ۲۰۱۷، ۲۴۰). سناریو موجب گسترش فرصت‌ها می‌گردد، راه‌های درک و مداخله در آینده را ممکن می‌سازد و باعث توسعه راهبردهای سازمانی و عمل به آن می‌شود (استرینبرگ، پیک و نیکولز^۴، ۲۰۱۹، ۱۰۸). در این راستا، می‌توان اذعان کرد برنامه‌ریزی سناریو، تفکر نظام‌مند و تخیلی را به گونه‌ای با هم ترکیب می‌کند که بتواند بینش منحصر به فردی در مورد آینده ایجاد کند و به نظر می‌رسد این روش می‌تواند خلأ نگرانی از عدم شناخت آینده‌های پیش رو را برطرف سازد (شهوولی کوه‌شوری و همکاران، ۱۳۹۹، ۲۲۵).

در گذشته، از ابزار سناریو به صورت محدود استفاده می‌شد و هم‌اکنون استفاده از آن در تمام علوم متداول است؛ در این زمینه می‌توان به مطالعه پوسکیت، آنوایلن و اینسلی^۵ (۲۰۲۱) با عنوان «ارائه سناریوهایی در نظریه‌های آموزشی» و میمیکا و کراژاکیک^۶ (۲۰۲۱) در زمینه مبحث انرژی، اشاره کرد. هرچند محیط ورزش دارای عدم قطعیت‌های

1. Inayatullah
2. Scenario
3. Oliver & Pert
4. Strengers, Pink & Nicholls
5. Poskitt, AnnWaylen & Ainslie
6. Mimica & Krajacic

بی‌شمار، پیچیده و دائماً در حال تغییر است، اما مطالعات زیادی در این زمینه به ثبت نرسیده است. البته استفاده از روش‌های آینده‌پژوهی در ورزش نزد پژوهشگران ایرانی، روند رو به رشدی را طی کرده است. در این زمینه می‌توان به مطالعات شهولی کوه‌شوری و همکاران (۱۴۰۰b) با عنوان «سناریوهای توسعه ورزش دانش‌آموزی ایران» با ارائه پیشنهاد برنامه‌ریزی جامع براساس مسائل زیست‌بوم محلی برای هر منطقه؛ شهولی کوه‌شوری، عسکری و نظری (۱۴۰۰) با عنوان «شناسایی شگفتی‌سازها و پیشران‌های مؤثر بر آینده ورزش تربیتی ایران» که اذعان کرده‌اند برای عدم غافلگیری شگفتی‌سازها و پیشران‌ها، متولیان ورزش تربیتی باید از «زمان واکنش» که گپی بین سیگنال‌های ضعیف زمان حال و زمان وقوع شگفتی‌سازهای آینده است، نهایت استفاده را ببرند؛ نظری و شهولی کوه‌شوری (۱۴۰۰) با عنوان «سناریوهای راهبردی آموزش ورزش سلامت محور ایران» با هدف ارائه و کشف دو عدم قطعیت کلیدی ایجاد حس تقاضا به ورزش مبتنی بر فناوری‌های جدید و بهینه‌سازی جسمی با نهادینه‌سازی ورزش؛ شهولی کوه‌شوری و همکاران (۱۳۹۹) با عنوان «تدوین استراتژی‌های ورزش تربیتی ایران مبتنی بر سناریو» و ارائه چهار سناریوی نهایی؛ عبدالملکی و همکاران (۱۳۹۷) با عنوان «آینده‌پژوهی پژوهش‌های مدیریت ورزشی ایران» که دوازده راهکار برای تحقق آینده‌ایدنال، ارائه کردند؛ و همچنین مطالعه فتحی و همکاران (۱۳۹۹) با عنوان «سناریوپردازی در ورزش دانشگاهی ایران با رویکرد آینده‌پژوهی» که مرتبط‌ترین مطالعه موجود در ورزش با مقاله حاضر است، اشاره کرد. البته این پژوهش، فقط به ارائه سناریو در ورزش دانشگاهی پرداخته، در صورتی که در مقاله حاضر یک راهروی استراتژیک شکل خواهد گرفت و راهبردهایی برای توسعه ورزش دانشگاهی ارائه می‌شود.

در زمینه فعالیت‌های مطالعاتی و سیاست‌پژوهی در حوزه خاص آینده‌پژوهی در ایران، می‌توان به پنل میز آینده‌پژوهی آموزش عالی (۱۴۰۰) اشاره کرد. این پنل که از سوی مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی شکل گرفته بود، به مهم‌ترین موضوعات کنونی در آینده نظام علمی و آموزش عالی کشور برای ملاحظه آن‌ها در تدوین برنامه ششم توسعه (بخش آموزش، علم و فناوری) پرداخت. فراستخواه (۱۴۰۰)، هدف از راه‌اندازی

میز آینده پژوهی آموزش عالی را فراهم آوردن ساختاری گفت‌وگویی به منظور مسئله‌گشایی و دستوراتی برای سیاست‌گذاری، دانشگاهیان و ذی‌نفعان مختلف اجتماعی آموزش عالی می‌داند که با رویکرد آینده‌اندیشی و سازوکار هم‌اندیشی آغاز شده است. از سال ۱۳۹۳ تا کنون (پاییز ۱۴۰۰) ۳۵ پنل تخصصی آینده‌پژوهی آموزش عالی در قسمت‌های مختلف آموزش عالی برگزار شده است. هرچند، پنل خاصی در زمینه آینده ورزش و فعالیت بدنی در دانشگاه، شکل نگرفت، اما مجموع آن‌ها، دربرگیرنده موضوعات مرتبط با مبانی این مقاله بودند.

از مهم‌ترین پنل‌های میز آینده‌پژوهی آموزش عالی (۱۴۰۰) می‌توان به این موارد اشاره کرد: «آینده برنامه درسی در دانشگاه ایرانی: افق ۱۴۲۰-۱۴۰۰» با پرسش اینکه نسل‌هایی (مانند استاد یا دانشجو) که قرار است درگیر برنامه درسی شوند، در سال‌های پیش رو چه خصوصیات دارند؟ و معرفی ده خصیصه در نسل‌های پیش روی برنامه درسی دانشگاهی با عناوین نسل عملگرا، نسل مطالبه‌گر و حسابگر، نسل پرتحرک و پابه‌گریز، نسل بازخیزهای هویتی، نسل نگران، خسته و کم‌حوصله، نسل افقی و نامتقارن و ترارشته‌ای، نسل باخبر و نسل برخط، نسل مخاطبان متفاوت با انتظارات کثیر، نسل سرد و نسل سرسنگین، به‌عنوان پاسخ به پرسش مطرح‌شده: «ضرورت تمرکززدایی و آینده حکمروایی خوب در آموزش عالی با تأکید بر ظرفیت‌های خودتنظیمی مناطق در کشور و آمایش منطقه‌ای سرزمین» با هدف برگزاری پنل توسعه و تحقق سیاست تمرکززدایی، تفویض اختیار ساختاری و منطقه‌ای شدن آموزش عالی؛ «آینده دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های پژوهشی ایران در رقابت‌های جهانی چه می‌شود؟» و ارائه چهار روی آورد: ۱) منتظر قطار تاریخ بمانیم تا ما را با خود ببرد. ۲) حال را با برنامه‌های سنتی خود جلو ببریم. ۳) کمند بر آینده مطلوب خود بیندازیم و به سمت خود بکشیم. ۴) درک خود را درباره آینده‌ای مطلوب عمق ببخشیم؛ «تحلیل سناریوهای عبور دانشگاه ایرانی از شرایط کرونایی و تحریمی» با تمرکز بر مهم‌ترین نااطمینانی‌های پیش روی دانشگاه ایرانی و عوامل و متغیرهای تعیین‌کننده مؤثر بر این عدم قطعیت‌ها و پیشنهاد تعیین میزان اهمیت و ابهام در دو سمت یک ماتریس و همچنین نام‌بردن از «کیفیت» به‌عنوان عدم اطمینان کلیدی با طرح این پرسش که در نظامی که

پردیس محور (حضور) بوده و اکنون به حالت مجازی مبتنی بر فناوری تبدیل شده است، پس تکلیف این کیفیت چه می‌شود؟ یعنی آموزش و انتقال درس و پذیرش دانشجو، عدم اطمینانی است که باید به آن فکر کنیم؛ «پیشران‌ها و بازدارنده‌های آتی دانشگاه در دهه ۱۴۰۰: آینده‌اندیشی برای دوره برنامه هفتم» با اذعان به این امر که پیشران‌هایی در سطح جهان وجود دارد که ما را به سمت آینده پرتاب می‌کنند و ما آمادگی همراهی خلاق و سازگاری انتقادی خودآگاهانه با این پیشران‌های جهانی را نداریم (امور نوپدیدمانند جنگ تکنولوژی، مسئله هوای، انقلاب صنعتی چهارم، رویارویی‌های چین و آمریکا، هوش مصنوعی و مقالاتی که ربات‌ها می‌نویسند)؛ همچنین پنل‌های انتخاب روش سناریونویسی و تنظیم راهبردها، آینده بین‌المللی شدن آموزش عالی در جهان، آینده گسترش آموزش عالی در ایران، آینده برنامه ملی ایران برای یادگیری مداوم، آینده کلاس درس دانشگاهی ایران از منظر فناوری‌های نوظهور اطلاعات و اینترنت همراه، و بررسی آینده دانشگاه‌ها در برنامه هفتم توسعه. در این پنل‌های آینده‌پژوهی حتی به صورت ویژه به آینده علوم و رشته‌هایی مانند ریاضی و رشته‌های فنی و حرفه‌ای پرداخته شد.

فراستخواه (۱۴۰۰) اهداف میز آینده‌پژوهی آموزش عالی را شش هدف عمده دانسته و اذعان دارد که: «هدف اول، شناخت کلیدی‌ترین روندها و تحولات محیطی و درونی نظام کلان آموزش عالی ایران است. هدف دوم، شناخت مهم‌ترین مسئله‌ها و چالش‌های جاری و پیشروی نظام کلان آموزش عالی ایران است. سومین هدف، شناخت نحوه سازگاری خلاق نظام کلان آموزش عالی ایران با تحولات محیط‌های آشوبناک و پیچیده است. هدف چهارم، کوشش برای فهم وضع مطلوب افق آینده و ارائه راهبردهایی برای مواجهه با مسائل و چالش‌های نظام کلان آموزش عالی ایران است. پنجمین هدف، کمک به ذی‌نفعان اجتماعی برای کشف و خلق آینده مطلوب آموزش عالی و هدف ششم نیز فراهم کردن ادراکی از آینده آموزش عالی و آموزش عالی آینده برای بهره‌گیری از آن در سیاست‌گذاری‌های خرد، میانی و کلان آموزش عالی است».

همچنین در زمینه مطالعات تخصصی آینده‌پژوهی آموزش عالی، می‌توان به مطالعه فراستخواه (۱۳۸۷) با عنوان «آینده‌اندیشی درباره کیفیت آموزش عالی ایران»، اشاره کرد. در این پژوهش، از محیط‌های سیاسی، خط‌مشی عمومی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و محیط جهانی و فناوری اطلاعات و ارتباطات به‌عنوان شرایط محیطی نام برده شده است. همچنین، در این الگوی نظام‌مند برخواسته از داده‌ها، اقتصاد آموزش عالی، اندازه و تنوع آموزش عالی، ساختار سازمانی، فرهنگ دانشگاهی، کارکردهای تعاملی و حافظه و خاطرات تاریخی به‌عنوان ویژگی‌های زمینه‌ای معرفی شدند. این پژوهشگر اذعان داشته که در «جامعه دانش»، کیفیت آموزش عالی و نظام علمی به مسئله‌ای راهبردی برای بقا و توسعه و حاکمیت سرزمینی ملت‌ها بدل شده است و بدون آن امکان اداره خوب کشور فراهم نمی‌شود؛ در همین زمینه، فراستخواه (۱۳۹۲) در مطالعه خود با هدف ارائه چارچوبی مفهومی برای برنامه‌ریزی مبتنی بر آینده‌اندیشی در دانشگاه، ضمن ارائه الگویی مفهومی که شامل سه رکن و هشت حلقه فرایندی، به‌علاوه دوازده اصل راهنما برای آینده‌اندیشی در دانشگاه‌ها بود، پیشران‌ها و عوامل شکل‌دهنده به آینده دانشگاه ایرانی را سنخ‌شناسی نمود. او بیان داشت که با توجه به شرایط بسیار پیچیده در جهان امروزی، دانشگاه‌ها و مؤسسه‌های آموزش عالی ایران باید به سمت الگوی آینده‌اندیشی و آینده‌نگاری راهبردی گام بردارند.

همچنین می‌توان به مطالعه یمنی‌دوزی سرخابی (۱۳۹۸) با عنوان «بررسی حال و آینده آموزش عالی در ایران» و پاسخ به سؤالاتی از قبیل، چه چالش‌هایی برای نظامی دانشگاهی وجود دارد؟ و در این صورت، چگونه مدیریت دانشگاه برنامه‌ریزی، سازماندهی، کنترل و ارزشیابی می‌شود؟ با توجه به این پرسش‌ها، برای آینده آموزش عالی چگونه باید اندیشید؟ پژوهش حسینی‌مقدم (۱۳۹۸) با عنوان «تجارب آینده‌پژوهی دانشگاه‌های ایران و جهان» و بررسی روندهای جهانی آموزش عالی، و سپس، بررسی اسناد آینده‌پژوهی دانشگاه‌های برتر جهان و بررسی اسناد آینده‌پژوهی دانشگاه‌های برتر ایران و در نهایت، ارائه پیشنهادهایی برای نظام آموزش عالی و آینده‌نگری در آن؛ مطالعه یمنی‌دوزی سرخابی و سعادت‌مند (۱۳۹۷) با عنوان «آموزش عالی به کجا می‌رود؟» و ارائه پاسخ از دیدگاه‌های

مختلف به این سؤال؛ و پژوهش صنایع اجلال و حسینی مقدم (۱۳۹۹) با عنوان «بین‌المللی شدن آموزش عالی و آینده همگرایی کشورهای اسلامی» که با بهره‌مندی از کلان‌نگری تاریخی^۱، به بررسی کلان‌روندهای تاریخی همکاری‌های علمی در تمدن اسلامی، تحلیل روند به منظور بررسی وضعیت کنونی همکاری‌های علمی کشورهای اسلامی و سناریونگاری به منظور ارائه تصویری از آینده‌های بدیل پیش‌روی تمدن اسلامی در سایه همکاری‌های علمی بین‌المللی پرداختند، اشاره کرد.

در یک نتیجه‌گیری کلی درباره سه سناریوی ارائه شده در این قسمت و بررسی ادبیات این تحقیق می‌توان اذعان کرد تاکنون تمام مطالعات راهبردی ورزش دانشگاهی، براساس تحلیل‌های خطی، سنتی و گذشته‌نگر طرح‌ریزی شده‌اند که دیگر در شرایط پیچیده کنونی، کارایی لازم را ندارند. به نظر می‌رسد که الگوهای سنتی برنامه‌ریزی راهبردی، دیگر به خوبی نمی‌توانند تغییرپذیری سطح بالا، پیچیدگی‌های محیطی و نوسانات فراوان محیطی را تحت پوشش قرار دهند. شاید دلیل اصلی این مشکل باشد که تحلیل‌های راهبردی متداول معمولاً نگاه خطی و گذشته‌نگر دارند و بر مبنای اطلاعات و داده‌های گذشته، به طور خطی سعی دارند تا توسعه‌های آتی را پیش‌بینی کنند؛ برای بهبود این خلأ دانش، پرداختن به مطالعه‌ای براساس رویکردهای جدید راهبردی در شرایط عدم قطعیت، مانند آینده‌نگاری راهبردی که با نگاه به آینده در پی تدوین برنامه‌های میان‌مدت و بلندمدت برای توسعه ورزش دانشگاهی باشد، ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین در مقاله حاضر، از یکی از روش‌های آینده‌نگاری به نام برنامه‌ریزی سناریو که تحلیل‌های متعدد و چندگانه‌ای از روندهای احتمالی آینده ارائه می‌کند، استفاده شده است.

۳. روش تحقیق

مقاله تحلیلی و اکتشافی حاضر، براساس هدف، کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها پیمایشی بوده و ماهیت آینده‌سو دارد. مقاله بین‌رشته‌ای حاضر می‌کوشد با استفاده از یکی از روش‌های آینده‌نگاری، به نام برنامه‌ریزی برپایه سناریو براساس روش منطق شهودی،

ابتدا به تدوین سناریو برای ورزش دانشگاهی ایران و سپس براساس طراحی یک راهروی استراتژیک و مثبت‌ترین سناریو، راهبردی مناسب برای توسعه ورزش دانشگاهی ایران، ارائه کند. رویکرد تحلیلی و پردازش نهایی یافته‌ها با استفاده از تحلیل روندها و عدم قطعیت‌ها و الگوی سناریونگاری تلفیقی^۱ که لیپتزیگ و رولندبرگر^۲ معرفی کردند (شونگر و والف^۳، ۲۰۱۳)، انجام گرفت. در جدول شماره (۱) این فرایند شش مرحله‌ای، تشریح گردید.

جدول ۱. رویکرد تلفیقی لیپزیگ و رولندبرگر به فرایند توسعه سناریو

مرحله	ابزار	هدف اصلی	شرح
تعریف محدوده پروژه	چک‌لیست آماده‌سازی	ایجاد درکی مشترک درباره پروژه	ابتدا در مورد مشارکت‌کنندگان در تحقیق یا ذی‌نفعان داخلی و خارجی، تصمیم‌گیری شد (جدول شماره ۲). سپس تیم تحقیق تصمیم به انتخاب افق زمانی برای سال ۱۴۱۴ گرفت.
تحلیل شناختی	فرایند بازخورد ۳۶۰ درجه ذی‌نفعان	بررسی دیدگاه‌های ذی‌نفعان داخلی و خارجی	ابتدا ذی‌نفعان عوامل اصلی تأثیرگذار (سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، تکنولوژیکی، زیست‌محیطی و قانونی ^۴) بر ورزش دانشگاهی را معرفی کردند. سپس براساس بازخورد ۳۶۰ درجه، ذی‌نفعان به هر عامل اصلی نمره‌ای برای تأثیرگذاری و نمره‌ای برای درجه عدم قطعیت اختصاص دادند (عدد ۱ به منزله کم تا عدد ۱۰ به منزله زیاد). نظر ذی‌نفعان داخلی و خارجی در این مرحله مقایسه گردید.
تحلیل روندها و عدم قطعیت‌ها	نمودار تأثیر/عدم قطعیت ^۵	بررسی روندها و شناسایی دو عدم قطعیت کلیدی	هریک از عوامل براساس امتیازهایی که از حیث پتانسیل‌های تأثیرگذاری و درجه عدم قطعیت در مرحله بازخورد ۳۶۰ درجه ذی‌نفعان گرفته بودند، یا در قسمت عوامل کم‌اهمیت یا در قسمت روندها یا در قسمت عدم قطعیت‌های بحرانی در روی نمودار قرار گرفتند.

1. Interacting Scenario
2. Leipzig and Rolandburger
3. Schwenker & Wulf
4. political, economic, social, technology, environmental, legal
5. impact/ uncertainty grid

مرحله	ابزار	هدف اصلی	شرح
ایجاد سناریوها	ماتریس سناریو ^۱	تدوین چهار سناریوی دو به دو ناسازگار	توسعه سناریوها با در نظر گرفتن توسعه‌های مثبت و منفی بر مبنای دو عدم قطعیت کلیدی شناسایی شده در مرحله قبل صورت گرفت و تعریف تفصیلی و کامل چهار سناریوی ممکن ورزش دانشگاهی ایران انجام پذیرفت.
تعریف استراتژی	راهروی استراتژی ^۲	تدوین استراتژی نهایی	با استناد به روندها و عدم قطعیت‌های شکل دهنده مثبت‌ترین سناریو، استراتژی اصلی ورزش دانشگاهی ایران، تعریف گردید.
پایش و کنترل	اتاق کنترل سناریو ^۳	پایش تغییرها و توسعه‌های استراتژی	از آنجایی که پایش و کنترل استراتژی‌ها، مدتی پس از اجرای آن‌ها و در آینده صورت می‌گیرد، در این مقاله به این مرحله پرداخته نمی‌شود.

منبع: شونگر و والف، ۲۰۱۳

مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی

۱۷۴

دوره ۱۴، شماره ۳
تابستان ۱۴۰۱
پیاپی ۵۵

به منظور شناسایی و استخراج عوامل کلیدی مؤثر بر آینده، از روش مطالعه کتابخانه‌ای، بررسی ادبیات نظری تحقیق، پرسشنامه باز و مصاحبه با خبرگان استفاده شد. معیار انتخاب خبرگان، تسلط نظری و تجربی، توانایی مشارکت در پژوهش و در دسترس بودن، است. در مرحله اول (تعریف محدوده پروژه)، مدیران و کارشناسان اداره کل تربیت بدنی وزارت علوم، فدراسیون ورزش‌های دانشگاهی و هیئت‌های استانی ورزش دانشگاهی به‌عنوان ذی‌نفعان داخلی (متولیان و سیاست‌گذاران ورزش دانشگاهی در کشور) و همچنین مدیران و کارشناسان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌ها، هیئت‌های ورزشی استان‌ها، استادان تربیت بدنی در دانشگاه‌ها، و خبرگان مدیریت ورزشی به‌عنوان ذی‌نفعان خارجی (به‌عنوان استفاده‌کنندگان یا کاربران ورزش دانشگاهی) و جامعه آماری این مقاله در نظر گرفته شدند. ۳۲ نفر براساس نمونه‌گیری هدفمند به‌عنوان ذی‌نفعان داخلی (۱۶ نفر) و خارجی (۱۶ نفر) انتخاب شدند. ویژگی‌ها و مشخصات دموگرافیک شرکت‌کنندگان (حجم نمونه)، معیارهای ورود به تحقیق، مباحث اصلی مصاحبه‌ها در جدول شماره (۲) نشان داده شده است.

1. scenario matrix
2. strategy corridor
3. scenario cockpit

جدول ۲. ویژگی‌های مشارکت‌کنندگان، مباحث و معیارهای ورود به مطالعه

حوزه فعالیت	تعداد	رشته تحصیلی	تعداد
اجرایی	۱۱	مدیریت ورزشی	۲۲
دانشگاهی	۱۷	سایر گرایش‌های تربیت بدنی	۷
دانشگاه (آموزش)	۴	آینده‌پژوهی و غیره	۳
تحصیلات	تعداد	سن	تعداد
کارشناسی ارشد	۵	۳۰ تا ۴۰	۷
دکتری تخصصی	۱۷	۴۱ تا ۵۰	۱۳
دانشجوی دکتری	۱۰	بالای ۵۰	۱۲
معیارهای ورود به مطالعه:			
(۱) افراد آشنا با ورزش دانشگاهی (۲) افراد آشنا با ادبیات آینده‌پژوهی (۳) افراد آشنا با ادبیات توسعه ورزشی (۴) افراد دارای کتاب و مقاله علمی در زمینه‌های ذکر شده افراد دارای تجربه کاری و اجرایی در ورزش دانشگاهی			
وضعیت شغلی		محل زندگی مشارکت‌کنندگان	
فدراسیون و ادارات کل ورزش	۷	خوزستان و کردستان	۵
استاد	۵	اصفهان و آذربایجان شرقی	۷
دانشیار	۵	تهران	۱۴
استادیار	۷	گیلان و مازندران	۴
ادارات کل و سازمان مرکزی آزاد	۸	سمنان و خراسان رضوی	۲
مباحث موجود در مصاحبه‌ها			
- توسعه انواع ورزش در دانشگاه‌ها - مشارکت در ورزش - کم‌تحرکی دانشجویان - نیروهای پیشران ساخت آینده - روند، کلان روند و عدم قطعیت‌ها - آینده آموزش عالی و ورزش دانشگاهی عوامل سازمانی وزارت علوم			

برخلاف تحقیق‌های کمی، تحقیق‌های کیفی آینده‌نگاری تست‌های خاصی برای تأیید اعتبار ندارند (زارع میرک‌آباد، ۱۳۹۵). قابلیت اعتبار پژوهش کیفی، متکی به توانایی و تلاش پژوهشگر است (میرزایی، ۱۳۹۵). از آنجایی که این مقاله دارای رویکردی کیفی است، احتمالاً می‌توان طبق ممیزی پژوهش کیفی دانایی فرد و مظفری (۱۳۸۷) با عنوان «ارتقای روایی و پایایی در پژوهش‌های کیفی مدیریتی: تأملی بر استراتژی‌های ممیزی پژوهش» که اشاره به قابلیت اعتبار، انتقال و اعتماد دارد، بتوان به دلایل زیر، سناریوها و راهروی استراتژی این مقاله را دارای اعتبار دانست:

- ۱) داده‌ها با دقت جمع‌آوری و برنامه‌ریزی شدند.
- ۲) تلاش کردیم که در مصاحبه‌ها سوگیری نباشد.
- ۳) افراد خبره با دقت و با تحقیق بسیار انتخاب شدند.
- ۴) عدم قطعیت‌های کلیدی و دسته‌بندی آن‌ها، مستقیم با نظر خبرگان انتخاب گردید.
- ۵) همکاران تحقیق بر یافته‌های در حال ظهور یادداشت گذاشتند که این روش از نظر مریام^۱ (۱۹۸۸)، به نقل از زارع میرک‌آباد، (۱۳۹۵) به روش بررسی زوجین معروف است.
- ۶) خبرگان جامع‌بودن پرسش‌ها برای تحت پوشش قرار دادن تمامی عوامل محیطی مؤثر را تأیید کردند.

۴. یافته‌ها

نتایج حاصل از اجرای فرایند شش مرحله‌ای سناریونویسی در پایان مرحله دوم به شرح جدول شماره (۳) و شکل‌های (۲) و (۳) است. خروجی ابزار بازخورد ۳۶۰ درجه ذی‌نفعان، شامل ۳۰ عامل اصلی و مهمی است که به‌طور بالقوه می‌توانند بر آینده ورزش دانشگاهی ایران مؤثر باشند (جدول شماره ۳).

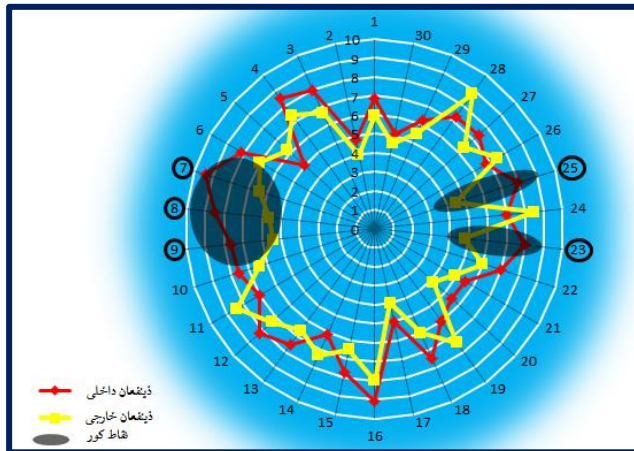
جدول ۳. عوامل اصلی تأثیرگذار بر ورزش دانشجویی

ردیف	عوامل	ردیف	عوامل
۱	پیدایش نسل‌های جدید دانشگاهی	۱۶	فرایند خودتوسعه‌ای حرفه‌ای استادان ورزش
۲	ایجاد تحول در ساختار فرایندی آموزش عالی	۱۷	آموزش ورزش با کلاس معکوس به‌عنوان راهبرد جدید
۳	توسعه نظام داوطلبی و استعدادیابی یکپارچه	۱۸	هوش مصنوعی و شبیه‌سازی مجازی
۴	توسعه بلندمدت ورزشکاران (LTAD)	۱۹	عدم‌فعالیت ناشی از فناوری‌های جدید
۵	تقویت روابط موجود بین دانشگاه‌ها	۲۰	توسعه مدیریت سبز در ورزش دانشگاهی
۶	حمایت سیاسی برای گسترش ورزش دانشگاهی	۲۱	رصد کلان روندهای زیست‌محیطی
۷	توجه به سیر تحول برنامه‌های ورزشی در دنیا	۲۲	ایجاد کانون‌های ورزشی طبیعی در دانشگاه‌ها
۸	ترویج و اشاعه فلسفه فیزو در جامعه دانشگاهی	۲۳	توسعه فعالیت بدنی پایدار در دانشگاه‌ها
۹	به‌کارگیری سیاست‌های مجزا در حیطه‌های مختلف	۲۴	الزامی کردن درس تربیت بدنی در همه ترم‌ها
۱۰	قرارگرفتن ورزش در سبد اقتصادی دانشجویان	۲۵	پیوستن به ساختارهای ورزشی بین‌المللی
۱۱	جذب و بهره‌برداری از حمایت‌های مالی دولت	۲۶	توجه قانون اساسی به ورزش (اصل دوم و سوم)
۱۲	تربیت کنشگر عرصه ورزش دانشگاهی	۲۷	تشکیل شورای عالی ورزش دانشگاهی
۱۳	توسعه جنبش ورزش در دانشگاه‌ها	۲۸	حرکت به سمت مسیرهای هشت‌گانه فیزو
۱۴	برنامه توسعه از طریق آموزش و معیارهای اخلاقی	۲۹	موظف‌کردن وزارت علوم به توسعه اماکن
۱۵	توسعه ساختاری ورزش دانشگاهی با ابعاد جغرافیایی	۳۰	اجرای دموکراسی بدون هرگونه تبعیض

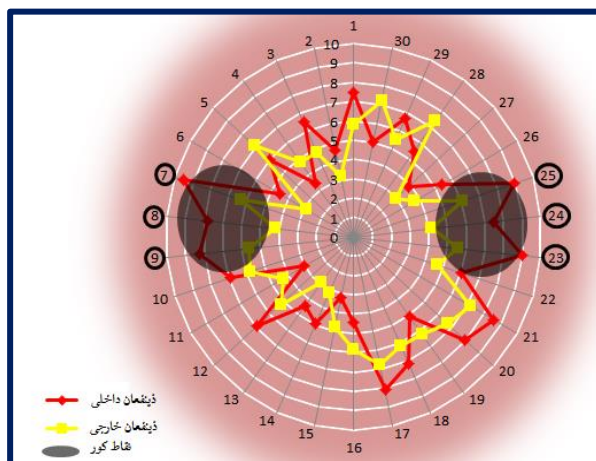
در شکل شماره (۲) مقایسه نظرات ذی‌نفعان داخلی و خارجی درباره این ۳۰ عامل در زمینه پتانسیل تأثیرگذاری بر عملکرد ورزش دانشگاهی ایران، به‌وسیله نمودار عنکبوتی نمایان است. با توجه به نتایج حاصل از شکل شماره (۲) مشخص شد که عامل «توجه به سیر تحول اهداف و برنامه‌های ورزشی در دنیا (۷)» از نظر ذی‌نفعان خارجی و عامل «جذب و بهره‌برداری از حمایت‌های مالی دولت (۱۱)» از نظر ذی‌نفعان داخلی، مؤثرترین عوامل بر توسعه ورزش دانشگاهی‌اند. در نمودار عنکبوتی، می‌توانیم نقاط کور را به‌صورت بصری شناسایی کنیم؛ نقاط کور آن دسته از عوامل تأثیرگذارند که از دید ذی‌نفعان خارجی تأثیر بیشتری بر عملکرد ورزش دانشگاهی دارند، در صورتی که این عوامل از نظر ذی‌نفعان داخلی، از اهمیت کمتری برخوردارند. بر روی نمودار عنکبوتی، هر جا که برای هر عامل فاصله بین نظر ذی‌نفعان خارجی و داخلی زیاد و معنی‌دار است، به‌عنوان محدوده نقاط کور با رنگ متمایز از زمینه مشخص شده است. همان‌طور که در شکل شماره (۲) مشخص است، پنج نقطه کور با عامل‌های شماره‌های (۷)، (۸)، (۹)، (۲۳) و (۲۵) مشخص شده است.

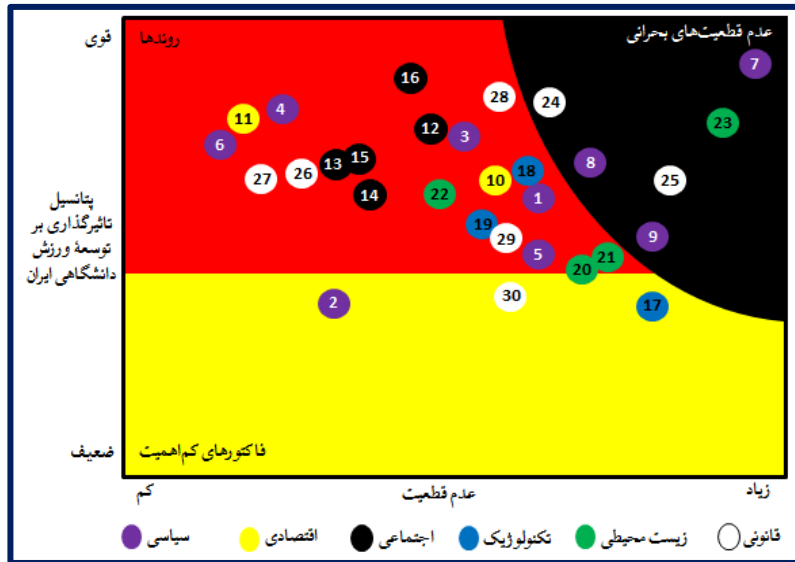
شکل ۲. نمودار عنکبوتی پتانسیل تأثیرگذاری بر ورزش دانشگاهی ایران: دیدگاه‌های خارجی در برابر داخلی

با توجه به نتایج شکل شماره (۳) مشخص می‌گردد که عامل «توجه به سیر تحول اهداف و برنامه‌های ورزشی در دنیا (۷)» از نظر ذی‌نفعان خارجی و عامل «حرکت به سمت مسیرهای هشت‌گانه فیزو (۲۸)» از نظر ذی‌نفعان داخلی دارای بیشترین درجه عدم قطعیت در ورزش دانشگاهی اند.

شکل ۳. نمودار عنکبوتی درجه عدم قطعیت ورزش دانشگاهی ایران: دیدگاه‌های خارجی در برابر داخلی

نمودار عنکبوتی موجود در شکل شماره (۳) نشان داد که از لحاظ درجه عدم قطعیت، نقاط کور بیشتری در مقایسه با بعد تأثیرگذاری وجود دارد که تا کنون به هر دلیلی نادیده گرفته شده‌اند؛ نقطه کور دیگری با نام «الزامی کردن درس تربیت بدنی در تمام ترم‌ها (۲۴)»، نمایان گردید.

شکل ۴. نمودار تأثیر / عدم قطعیت ورزش دانشگاهی ایران

در گام سوم فرایند شش مرحله‌ای سناریونویسی، مطابق شکل شماره (۴) و در غالب نمودار تأثیر / عدم قطعیت، میزان تأثیر هر یک از عوامل شناسایی شده بر توسعه ورزش دانشگاهی ایران و همچنین درجه عدم قطعیت مرتبط با هر عامل، مشخص شد. جایگاه هر یک از عوامل در نمودار بر اساس متوسط امتیازهایی که از سوی ذی‌نفعان در مرحله دوم به آن‌ها تعلق گرفته است، مشخص شدند. عوامل براساس شماره‌هایی که در جدول شماره (۱) به آن‌ها اختصاص داده شد و رنگ اختصاصی که به هر نوع (سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، تکنولوژیک، زیست محیطی و قانونی) اختصاص داده شد، به نمایش درآمدند.

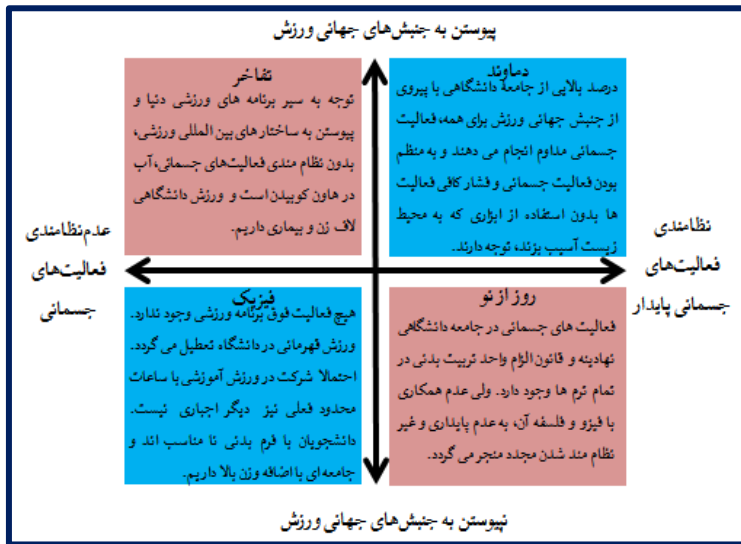

بخش پایینی شکل شماره (۴)، عوامل کم‌اهمیتی را نشان می‌دهد که تأثیر کمی بر عملکرد ورزش دانشگاهی دارند و در فرایند برنامه‌ریزی راهبردی مبتنی بر سناریو، حذف شده و در ادامه به آن‌ها استناد نخواهد شد. «آموزش ورزش براساس کلاس معکوس به‌عنوان راهبرد جدید (۱۷)»، کم‌اهمیت‌ترین عامل موجود از نظر ذی‌نفعان بود. قسمت بالا و سمت چپ نمودار، عواملی را نشان می‌دهد که تأثیر زیادی بر توسعه ورزش دانشگاهی ایران داشته و آن‌ها را روند می‌نامیم. تأثیرگذارترین روند انتخابی ذی‌نفعان، «فرایند یادگیری مداوم و خودتوسعه‌ای حرفه‌ای استادان ورزش (۱۶)» بود. قسمت بالا و سمت راست نمودار، مهم‌ترین عوامل برای توسعه سناریوها را شامل می‌شود. عدم قطعیت‌های بحرانی، نقشی مهم در شناسایی دو بعد اصلی که پایه و اساس توسعه سناریو هستند، ایفا می‌کند. عموماً این دو بعد اصلی از طریق ترکیب و تقسیم‌بندی صحیح و دقیق همین عوامل شناسایی می‌شوند. در این طرح، عدم قطعیت‌های بحرانی، شش مورد و شامل «توجه به سیر تحول اهداف و برنامه‌های ورزشی در دنیا (۷)»، «ترویج و اشاعه فلسفه و اهداف فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های دانشگاهی در جامعه دانشگاهی کشور (۸)»، «به‌کارگیری سیاست‌های مجزا در دانشگاه برای مشارکت‌های ورزش آموزشی، همگانی و قهرمانی (۹)»، «توسعه فعالیت بدنی پایدار در دانشگاه‌ها (۲۳)»، «ارتقای نقش ورزش دانشجویی ایران در فدراسیون بین‌المللی و آسیایی ورزش دانشگاهی (۲۴)» و همچنین «تدوین قانون الزام واحدهای درسی تربیت بدنی در تمام ترم‌های تحصیلی (۲۵)» هستند. این عدم قطعیت‌های بحرانی براساس عناوین یا عناصر مشترک میان آن‌ها و همچنین معانی و کاربردهایشان در تقسیم‌بندی‌های سطح بالا به دو گروه تقسیم می‌شوند. سه عدم قطعیت بحرانی شماره‌های (۷)، (۸) و (۹) در بعد اول قرار گرفتند. همه این عوامل به توسعه‌یافتگی ورزش در کشورهای پیشرفته و پیروی آن‌ها از برنامه‌های فیزو و سازمان‌های معتبر بین‌المللی و اجرای آن‌ها اشاره دارند. ترکیب این سه عامل با یکدیگر اولین بعد سناریو با نام «پیوستن به جنبش جهانی ورزش» را شکل دادند. سه عدم قطعیت بحرانی دیگر با شماره‌های (۲۳)، (۲۴) و (۲۵) در بعد دوم قرار گرفتند. این عوامل به افزایش ساعات ورزش در دانشگاه‌ها و همچنین ارائه سیاست‌های جدا برای بحث ورزش

آموزشی و فعالیت‌های فوق برنامه به صورت مداوم اشاره دارند. از این جهت، این سه عامل با یکدیگر دومین بعد سناریو با نام «نظام‌مندی فعالیت جسمانی پایدار» را شکل دادند. شناسایی این دو عدم قطعیت کلیدی ذکر شده، پایه و اساس توسعه سناریوهای ورزش دانشگاهی ایران در گام بعد است.

نتایج حاصل از اجرای فرایند شش مرحله‌ای سناریونویسی در پایان مرحله چهارم به شرح شکل شماره (۵) است. ماتریس سناریو، هسته اصلی شناسایی سناریوها مبتنی بر دو عامل عدم قطعیت کلیدی «پیوستن به جنبش جهانی ورزش» و «نظام‌مندی فعالیت جسمانی پایدار» است که با استفاده از ماتریس تأثیر/عدم قطعیت در مرحله قبل شناسایی شدند.

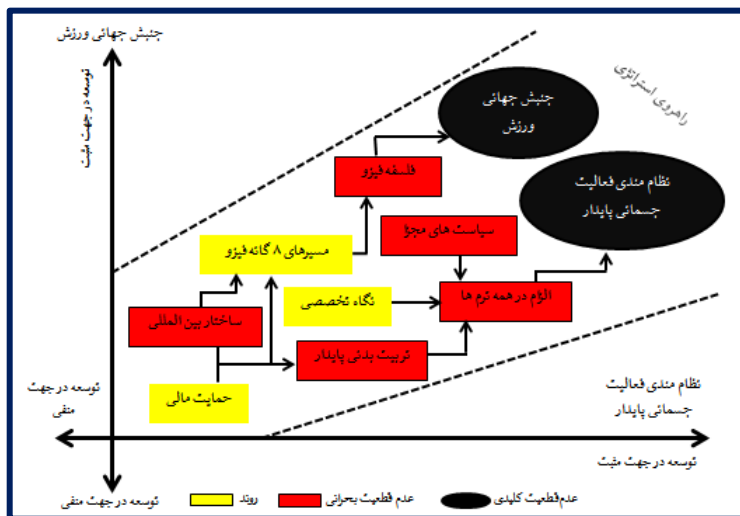

شکل ۵. ماتریس سناریو: ورزش دانشگاهی ایران

در این مرحله، برای ایجاد سناریوها، وضعیت آتی هر یک از عدم قطعیت‌های کلیدی در منفی‌ترین و مثبت‌ترین حالت بر روی محورهای افقی و عمودی ماتریس به تصویر کشیده شده‌اند. سپس سناریوها در چهار ناحیه ماتریس سناریو جای گرفتند، که در نتیجه

به صورت خودکار چهار سناریوی مجزا به وجود آمدند (شکل شماره ۴). سناریوها را باید به گونه‌ای توسعه داد که افق زمانی مشخص شده در گام اول (۱۵ سال) را پوشش دهند. برای سناریوهای ورزش دانشگاهی ایران، نام‌های «دماوند»، «روز از نو»، «تفاخر» و «فیزیک» بر این اساس که فرد خواننده به سرعت بتواند داستان پشت هر سناریو را حدس بزند، انتخاب شدند. نتایج حاصل از اجرای دستورالعمل راهروی استراتژی برای ورزش دانشگاهی ایران که مرحله پنجم از فرایند شش مرحله‌ای سناریونویسی را شامل می‌شود، به شرح شکل شماره (۶) است. این دستورالعمل همواره در تلاش است تا در مسیر مثبت‌ترین سناریو قرار بگیرد.

شکل ۶. راهروی استراتژی برای ورزش دانشگاهی ایران

با در نظر گرفتن راهروی استراتژی و تأثیر روندها و عدم قطعیت‌های بحرانی که در مسیر مثبت‌ترین سناریو قرار داشتند، خروجی مرحله پنجم، تعیین راهبرد «ارائه سیاست‌های مجزا در قسمت‌های مختلف ورزش دانشگاهی (آموزشی، فوق برنامه یا همگانی و قهرمانی) بر مبنای نظام‌مندی فعالیت‌های جسمانی پایدار»، راهبرد اصلی ورزش دانشگاهی ایران بود.

۵. بحث و نتیجه گیری

تخصص و تخصص‌گرایی، جایگاه ویژه‌ای در علوم امروزی پیدا کرده‌اند. همچنین، رویکردهای کاملاً تخصصی در پژوهش، نشانگر روند رو به توسعه در حیطه‌های مختلف علم محسوب می‌شود. هرچند امروزه تخصص‌گرایی، به امری ضروری تبدیل شده است، اما داشتن یک دید وسیع و چندسویه به مسائل نیز از اهمیت بسیاری برخوردار است. می‌توان اذعان کرد که در دنیای پر از عدم قطعیت امروزی، حرکت به سمت میان‌رشته‌گی، گریزناپذیر است، زیرا با روش مناسب‌تری مسائل حل خواهند شد. از این رو، در مقاله بین‌رشته‌ای حاضر، با به‌خدمت‌گرفتن علم آینده‌پژوهی، تلاش کردیم تا برای آینده ورزش دانشگاهی ایران، سناریوی بنویسیم که براساس آن یک راهروی استراتژی تشکیل دهیم که حاصل آن ارائه راهبرد اصلی براساس مثبت‌ترین سناریو باشد. احتمالاً به‌زودی استفاده از مطالعات میان‌رشته‌ای و مخصوصاً رویکردهای مختلف آینده‌پژوهی در پژوهش‌های ورزشی، به‌خصوص مدیریت ورزشی، افزایش خواهد یافت. می‌توان گفت توسعه و گسترش فعالیت‌های میان‌رشته‌ای، به ضرورتی راهبردی در مدیریت ورزشی که خود ماهیتی بین‌رشته‌ای دارد، بدل خواهد شد.

یکی از نشانه‌های پرننگی که در همه سناریوها به‌وضوح به چشم می‌آید، تربیت بدنی پایدار و نظام‌مندی فعالیت‌های جسمانی است. بحث تربیت بدنی و فعالیت جسمانی پایدار به‌صورت رسمی اولین بار از سوی کنوانسیون متعهدین تغییرات آب و هوای سازمان ملل که به پیمان پاریس^۱ (۲۰۱۵) معروف است، مطرح شد و این‌گونه آن را تعریف کرد: فعالیت‌های بدنی پایدار فعالیت‌هایی هستند که با تکرار، شدت و مدت کافی برای ارتقای سلامت صورت می‌گیرند به شرطی که هزینه‌های اضافی انرژی برای غذا، حمل‌ونقل و تجهیزات و تسهیلات تمرین صرف نشود. متولیان ورزش دانشگاهی می‌توانند با نظام‌مندکردن و نهادینه‌کردن فعالیت جسمانی پایدار، ضمن افزایش درصد سلامتی جامعه دانشگاهی، کمکی عمده به محیط زیست، که این روزها دغدغه اصلی بیشتر دولت‌ها در

1. accord de Paris

سراسر جهان است، کنند. در تبیین این مورد که عدم قطعیتی کلیدی در این مقاله معرفی شده است و یکی از بعدها‌ی اصلی ساخت سناریوهاست و از ترکیب دو عامل زیست‌محیطی و قانونی پدید آمده است، می‌توان اذعان کرد به شرطی که از تمام ظرفیت‌های این فرصت، یعنی توجه به تربیت بدنی پایدار به‌درستی استفاده شود، در آینده می‌تواند به یکی از نقاط قوت آموزش عالی در تمام زمینه‌ها تبدیل شود. حال که با این توسعه، هم ورزش سبز در آموزش عالی نهادینه خواهد شد که سبب توجه ویژه به سایر حیطه‌های محیط زیستی در بین جامعه دانشگاهی ایران می‌شود و هم با ترویج فعالیت بدنی پایدار و نهادینه‌شدن آن، سطح سلامتی این قشر آینده‌ساز، بالا خواهد آمد، حداقل این جامعه در آینده از خطر بیماری‌های غیرواگیردار تا حدودی در امان است. در راستای عملیاتی‌کردن این قسمت از نتایج، پیشنهاد می‌شود واحد عملی تربیت بدنی برای دانشجویان رشته‌های مختلف هر ترم یا در سال یک مرتبه به‌صورت اجباری در نظر گرفته شود. همچنین، واحد تئوری تربیت بدنی پایدار، مبتنی بر آنچه در پیمان پاریس (۲۰۱۵) آمده است، به‌عنوان یکی از دروس اصلی همه رشته‌ها، در دانشگاه‌ها تدریس شود.

براساس یافته‌های این مقاله، توجه به سیر تحول اهداف و برنامه‌های ورزش در دنیا، یکی دیگر از نشانه‌های پررنگ در ظهور سناریوهاست که به‌عنوان پیوستن به جنبش جهانی ورزش در نقش یک عدم قطعیت کلیدی در این مقاله از آن یاد شده است. پیوستن به ساختارهای ورزشی بین‌المللی و ارتقای نقش ورزش دانشجویی ایران در فدراسیون بین‌المللی و آسیایی ورزش دانشگاهی می‌تواند وسیله‌ای مهم برای نیل به هدف تربیت انسانی (اصل دوم و سوم قانون اساسی) باشد. ترویج و اشاعه فلسفه و اهداف فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های دانشگاهی در جامعه دانشگاهی کشور که از اهداف فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی ایران است، در صورتی که با نگاه آینده‌نگرانه صورت گیرد و از تمام ظرفیت‌های بین‌المللی خود استفاده کند، احتمالاً سبب توسعه ورزش‌های دانشگاهی در مدت زمان کوتاه‌تری خواهد شد. از آنجایی که این بعد ساخت سناریوها، براساس عوامل سیاسی شکل گرفته است، بنابراین می‌توان اذعان کرد که توجه ویژه به ورزش دانشگاهی و سیاست‌گذاری در آن، باید در رأس برنامه‌های سیاست‌گذاران و قانون‌گذاران کلان آموزش عالی قرار گیرد. پیشنهاد

عملیاتی مرتبط با این قسمت از نتایج، الگوگرفتن از برنامه‌های راهبردی کشورهای توسعه‌یافته در ورزش دانشگاهی و بومی‌سازی این برنامه‌ها بر اساس فرهنگ، زیست‌بوم هر منطقه، امکانات و تجهیزات داخلی است. البته در این باره منظور تقلید صرف نیست، بلکه در نظر گرفتن این برنامه‌ها و بومی‌کردن آنان و توجه ویژه به کلان‌روندها (طاهری دمنه، ۱۳۹۸) و شگفتی‌سازهای (شهوولی کوه‌شوری و همکاران، ۱۴۰۰) ساخت آینده است.

یافته اصلی این مقاله که خروجی راهروی استراتژیک است، معرفی راهبرد «ارائه سیاست‌های مجزا در قسمت‌های مختلف ورزش دانشگاهی (آموزشی، فوق برنامه یا همگانی و قهرمانی) بر مبنای نظام‌مندی فعالیت‌های جسمانی پایدار» است که براساس فرایند شش مرحله‌ای سناریونویسی و سازوکار خاص آن، باید بر مبنای خوش‌بینانه‌ترین سناریو یعنی سناریوی اول (دماوند) طراحی شود. در راستای عملیاتی‌کردن این راهبرد، پیشنهاد می‌شود که فدراسیون ملی ورزش‌های دانشگاهی، با تغییراتی در ساختار خود معاونت‌های جداگانه‌ای با عناوین ورزش آموزشی، ورزش فوق برنامه و ورزش نخبه ایجاد کند و هیئت‌های استانی خود را از حالت منفعل خارج کرده و براساس این ساختار جدید، هیئت‌های استان با توجه به محدودیت‌های موجود در دو قسمت بانوان و آقایان به صورت مستقل فعالیت کنند. همچنین، با تصویب قانونی، ادارات تربیت بدنی وزارت علوم و دانشگاه آزاد در استان‌ها و دیگر متولیان، زیر نظر این فدراسیون که نماینده فیزو در ایران است، فعالیت کنند و با همکاری بین‌بخشی، بحث شبکه‌سازی را در دستور کار خود قرار دهند. احتمالاً ارائه سیاست‌های مجزا و تفکیک این فعالیت‌ها به صورت واقعی، سبب توسعه ورزش دانشگاهی می‌شود.

در تبیین سناریوی اول (دماوند) که راهبرد اصلی این مقاله براساس آن شکل گرفته است، می‌توان برای سال ۱۴۱۴ که هدف این مقاله بود، این‌طور تصور کرد: «موضوع ارتقای سلامت و فعالیت جسمانی دانشجویان، به ضرورتی در برنامه‌های توسعه پایدار آموزش عالی تبدیل شده است. سیر تحول اهداف و برنامه‌های ورزشی در دنیا، به سمت تربیت کنشگران ورزشی است؛ کنشگران ورزشی بحث تربیت بدنی پایدار در بین دانشجویان را با حمایت‌های مالی دولت، در دانشگاه‌ها نهادینه کرده و برای بالارفتن کیفیت

آموزش ورزش در دانشگاه‌ها، دانشکده‌های علوم ورزشی به سازمانی یاددهنده بدل شده‌اند. براساس اصل یاددهی و یادگیری استادان ورزش و اعضای ادارات تربیت بدنی دانشگاه‌ها، به یادگیری مداوم محکوم‌اند. امروزه دانشگاه‌ها برای قسمت‌های مختلف ورزش آموزشی، ورزش همگانی و ورزش قهرمانی، از سیاست‌های مجزایی بهره می‌برند و درصد مشارکت و فعالیت جسمانی پایدار با برنامه‌های تخصصی، در وضعیت مناسبی قرار دارد و سبب نظام‌مندی فعالیت‌های جسمانی پایدار شده است. از سوی دیگر، با حمایت‌های سیاسی، پیوستن به جنبش‌های جهانی ورزش و بالاخص فدراسیون ورزش‌های دانشگاهی (فیزو) در دستور کار اجرایی متولیان ورزش دانشگاهی قرار گرفته است».

ازاین‌رو، ورزش دانشگاهی باید حس نگرش پویایی در فرد ایجاد کند و با ایجاد حس ورزش خواهی در بین دانشجویان، به داشتن زندگی پرتحرک که از اهداف عالیۀ ورزش دانشگاهی است، پردازد. هرچقدر میزان این حس در بین دانشجویان گسترده‌تر باشد، کارکردها و پیامدهای مثبت بیشتری را شامل می‌شود. برای نمونه، از منظر سلامتی، تقویت سلامتی و نشاط اجتماعی را به دنبال خواهد داشت؛ از منظر اجتماعی سبب پیشگیری از هزینه‌های اجتماعی و کاهش بزهکاری در دانشگاه و جامعه خواهد شد؛ و از منظر سیاسی، وقتی در سیاست داخلی کشوری انسان‌های فرهیخته سالم‌تری حضور داشته باشند، گفتمان‌ها و سیاست‌گذاری‌ها با موانع کمتری مواجه خواهند شد. ورزش دانشگاهی سبب افزایش حس درونی ورزش خواهی در دانشجویان می‌شود و مخاطب و متولیان ورزش دانشگاهی ایران، کل جمعیت دانشجوی کشور را برای مشارکت اجتماعی شامل می‌شوند و هیچ ویژگی خاصی برای متمایزکردن ورزشکاران دانشجوی وجود ندارد. سیاست‌گذاران ورزش دانشگاهی در راستای تقویت ورزش دانشگاهی می‌بایست از ظرفیت‌های بالقوه به نحوی در توسعه و گسترش ورزش دانشگاهی بهره‌مند شوند که در آینده رشد چشمگیرتری نسبت به این مهم به دست آورند. برنامه‌ریزی و فراگیرشدن ورزش دانشگاهی، نیازمند همسوسازی کلیۀ جریان‌های اجتماعی دانشگاهی و همچنین وحدت رویه بین همه بخش‌ها و نهادهای مختلف مؤثر در دانشگاه است تا با یک سیاست‌گذاری واحد و یکپارچه بر عملکرد همگانی شدن ورزش دانشگاهی نظارت کافی داشته باشند.

در نهایت، در زمینه محدودیت‌های این مقاله، چند پیشنهاد برای مطالعات آتی، داده می‌شود. در زمینه نظریه سه بازیگری در مطالعات فرارشته‌ای که در قسمت مبانی نظری این مقاله بیان شد و از نقش‌های مادر، میزبان و میهمان برای تبیین بین‌رشتگی استفاده شد، پیشنهاد می‌دهیم این مورد با احتیاط استفاده و با محافظه‌کاری تعمیم داده شود. محدودیت دیگر، متولیان بسیار زیاد ورزش دانشگاهی در ایران‌اند. در این باره پیشنهاد می‌دهیم، با استفاده از نرم‌افزار آینده‌پژوهی مک‌تور بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی ایران، براساس اهدافشان، مورد تحلیل قرار گیرند. همچنین، محدودیت آخر این مقاله، اشاره به همه‌گیری کرونا دارد که کلیه فعالیت‌های حضوری و عملی آموزش عالی را مختل یا تعطیل کرد. پیشنهاد می‌شود تحلیل بازیگران کلیدی ورزش دانشگاهی در زمینه همه‌گیری کرونا انجام شود.

منابع

- ابراهیمی، مرتضی (۱۳۹۳). بررسی ضرورت‌های مطالعات میان‌رشته‌ای در حوزه علوم انسانی. فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی، ۶(۲)، ۱۹-۳۲. doi: 10.7508/isih.2014.22.002
- اسلاتر، ریچارد (۱۳۹۵). اصل آینده‌نگاری: بازسازی و احیای فرهنگی در قرن بیست و یکم (مترجمان: سهیل سلیمان زاده آذر و عبدالمجید کرامت‌زاده). تهران: نشر مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاع.
- پورکیانی، محمد؛ دهقان قهرخی، امین؛ افشاری، مصطفی؛ و همکاران (۱۴۰۰). نظارت و ارزیابی عملکرد ادارات کل تربیت بدنی و فوق‌برنامه دانشگاه‌های کشور. پژوهش در ورزش تربیتی، آماده انتشار. doi: 10.22089/res.2021.9671.1984
- حسینی مقدم، محمد (۱۳۹۸). بررسی تجارب آینده پژوهی دانشگاه‌های ایران و جهان. تهران: انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی تهران.
- خزایی، سعید؛ ناظمی، امیر؛ و حیدری، امیرھوشنگ؛ و همکاران (۱۳۹۴). مبانی آینده‌پژوهی و روش‌های آن. تهران: مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور.
- دانایی فرد، حسن؛ و مظفری، زینب (۱۳۸۷). ارتقا روایی و پایایی در پژوهش‌های کیفی مدیریتی: تأملی بر استراتژی‌های ممیزی پژوهش. پژوهش‌های مدیریت، ۱، ۱۶۲-۱۳۱.
- ذاکری، علی (۱۳۹۶). طراحی سیستمی پیش‌نگر براساس مفاهیم و ابزارهای برگرفته از علم پیچیدگی (رساله دکتری آینده‌پژوهی). دانشگاه تهران، تهران، ایران.
- رمضانی، فریبرز؛ طالب‌پور، مهدی؛ و شجاع، کیانوش (۱۳۹۹). شناسایی الگوهای ذهنی راهکارهای توسعه ورزش با رویکرد تربیتی در دانشگاه فرهنگیان کشور. پژوهش در ورزش تربیتی، ۸(۲۰)، ۱۱۵-۱۳۲. doi: 10.22089/res.2020.7963.1748
- زارع میرک‌آباد، علی (۱۳۹۵). ارائه روشی برای ایجاد سناریومبتنی بر دیدگاه‌ها: مطالعه موردی صنعت هوایی ایران در افق ۱۴۱۴ (رساله دکتری آینده پژوهی). دانشگاه تهران، دانشگاه تهران.
- سایپو، بارتولومئو؛ و جانوتسی، ماریا (۱۳۹۵). آخرین پیشرفت‌ها در روش‌شناسی‌های آینده‌نگاری (مترجمان محمد امین فقیه، فرهاد نظری زاده و سینا فقیه). تهران: نشر مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی.
- شاکری، عبدالرسول؛ و فرمندفر، مسعود (۱۴۰۰). نقد ادبی و مطالعات میان‌رشته‌ای در ایران؛ با نگاهی به کتاب «نظریه و نقد ادبی: درسنامه‌ای میان‌رشته‌ای». فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی، ۱۳(۲)، ۶۳-۸۹. doi: 10.22035/isih.2021.367

شاه آبادی، محمدمهدی؛ و پورعزت، علی اصغر (۱۳۹۵). کاربرد رویکرد میان‌رشته‌ای در مسئله تحول علوم انسانی: بازخوانی تاریخ نهضت ترجمه در تمدن اسلامی در زمینه خط‌مشی‌گذاری عمومی. فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی، ۸ (۳)، ۳۷-۱. doi: 10.22035/isih.2016.222

شهوولی‌کوه‌شوری، جواد (۱۳۹۹). آینده‌نگاری استراتژیک توسعه ورزش تربیتی ایران (رساله دکتری مدیریت ورزشی). دانشگاه آزاد اسلامی واحد مبارکه، اصفهان، ایران.

شهوولی‌کوه‌شوری، جواد؛ عسکری، احمد رضا؛ نظری، رسول؛ و نقش، امیر رضا (۱۴۰۰a). نظریهٔ بساخت آینده ورزش آموزشی: بساخت‌گرایی اجتماعی. پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، آماده انتشار.

شهوولی‌کوه‌شوری، جواد؛ عسکری، احمد رضا؛ نظری، رسول؛ و نقش، امیر رضا (۱۴۰۰b). سناریوهای توسعه ورزش دانش‌آموزی ایران. پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی، ۱۱ (۲۱)، ۲۰۹-۱۸۴. doi: 10.52547/JRSM.11.21.184

شهوولی‌کوه‌شوری، جواد؛ عسکری، احمد رضا؛ نظری، رسول؛ و نقش، امیر رضا (۱۳۹۹). تدوین استراتژی‌های ورزش تربیتی ایران مبتنی بر سناریو. پژوهش در ورزش تربیتی، ۸ (۲۱)، ۲۵۰-۲۲۳. doi: 10.22089/res.2020.8611.1834

شهوولی‌کوه‌شوری، جواد؛ عسکری، احمد رضا؛ نظری، رسول (۱۴۰۰). شناسایی شگفتی‌سازها و پیشران‌های مؤثر بر آینده ورزش تربیتی ایران. پژوهش در ورزش تربیتی، آماده انتشار. doi: 10.22089/res.2020.9408.1953

صنیع‌اجلال، مریم؛ و حسینی‌مقدم، محمد (۱۳۹۹). بین‌المللی‌شدن آموزش عالی و آینده همگرایی کشورهای اسلامی. مطالعات بنیادین و کاربردی جهان اسلام، ۲ (۱)، ۱۶۶-۱۴۶.

طاهرزاده‌نوش‌آبادی، جواد؛ رسول، نظری؛ و جمشید، همتی (۱۳۹۸). ارائه مدل پارادایمی توسعه ورزش همگانی دانشگاه آزاد اسلامی. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۲ (۶۱)، ۸۵-۱۰۸. doi: 10.22089/smrj.2019.6991.2466

طاهری‌دمنه، محسن (۱۳۹۸). شناسایی و تحلیل کلان‌روندهای آینده و تأثیر آنها بر مدل کسب‌وکار شرکت فولاد مبارکه اصفهان. طرح پژوهشی، دانشگاه اصفهان.

عباسی‌بختیاری، رضا؛ ابوالفضل، فراهانی؛ و لقمان، کشاورز (۱۳۹۸). تدوین برنامه راهبردی ورزش همگانی و قهرمانی دانشگاه آزاد اسلامی با مدل SWOT-ANP. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۲۹ (۱)، ۱۵۳-۱۳۹. doi: 10.30473/arsm.2019.5851

عبدالملکی، حسین؛ فاطمه، حیدری؛ محبوبه، الهیاری؛ و زکی‌زاده، سید بهادر (۱۳۹۷). آینده پژوهش‌های مدیریت ورزشی در دانشگاه‌های کشور. مدیریت و توسعه ورزش، ۷ (۴)، ۶۸-۵۶. doi: 10.22124/jsmd.2019.3252

فتحی، محمد رضا؛ ملکی، محمد؛ حسینی صابری، علی؛ و زندآگاهی، عاطفه (۱۳۹۹). سناریوپردازی آینده ورزش دانشگاهی ایران با رویکرد آینده پژوهی. مدیریت و توسعه ورزش، ۹ (۳)، ۹۲-۷۲. doi: 10.22124/jsmd.2020.4376

فرستخواه، مقصود (۱۳۸۷). آینده اندیشی در باره کیفیت آموزش عالی ایران؛ مدلی بر آمده از نظریه مبنایی (GT). فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، ۱۴ (۴)، ۹۵-۶۷.

فرستخواه، مقصود (۱۳۹۲). چارچوبی مفهومی برای برنامه‌ریزی مبتنی بر آینده‌اندیشی در دانشگاه. فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، ۱۹ (۳)، ۲۱-۱.

فرستخواه، مقصود (۱۴۰۰). آینده‌پژوهی آموزش عالی و دانشگاه در ایران؛ مبنای و سناریوها: گزارش از سی پنل تخصصی میز آینده‌پژوهی طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ (۲ جلد). تهران: مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.

فریدونی، سمیه؛ و روحانی، شادی (۱۳۹۸). سیاست‌های گسترش کمی آموزش عالی در ایران و پیامدهای آن بر عدالت آموزشی. فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، ۲۵ (۲)، ۲۱-۱.

قاسمی، علی اصغر؛ و امامی میبیدی، راضیه (۱۳۹۴). نقش و جایگاه مطالعات میان‌رشته‌ای در رشد و توسعه علوم انسانی در کشور. فصلنامه مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی، ۷ (۴)، ۱۹-۱. doi: 10.7508/isih.2015.28.001

قراخلانو، رضا؛ قربانی، محمدحسین؛ بیاتی، مهدی؛ و شمس، امیر (۱۳۹۹). تدوین برنامه راهبردی پایش تندرستی و فعالیت بدنی دانشجویان دانشگاه‌های دولتی ایران. پژوهش در ورزش تربیتی، ۸ (۱۹)، ۳۸-۱۷. doi: 10.22089/res.2020.8399.1798

کشکر، سارا؛ و سلیمانی، مجتبی (۱۳۹۱). نقش برنامه خصوصی‌سازی بر توسعه ورزش‌های همگانی از دیدگاه کارشناسان. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۱ (۲)، ۱۰۴-۹۹.

گودرزی، مهدی؛ و حسینی شکرابی، سید حسن (۱۴۰۰). طراحی و تبیین الگوی توسعه مسئولیت اجتماعی اداره کل تربیت بدنی دانشگاه پیام نور. پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، ۹ (۴)، ۱۰۶-۹۱. doi: 10.30473/arsm.2021.7623

متقی شهری، محمدحسن؛ غفوری، فرزاد؛ هنری، حبیب؛ و شهلائی، جواد (۱۳۹۸). طراحی الگوی سلامت ذهنی ورزشکاران شرکت‌کننده در ورزش تربیتی. پژوهش در ورزش تربیتی، ۷ (۱۶)، ۳۸-۱۷. doi: 10.22089/res.2018.5430.1417

محرّم‌زاده، مهرداد؛ و محسن، وحدانی (۱۳۹۸). طراحی نقشه استراتژی ورزش دانشگاه محقق اردبیلی با استفاده از الگوی ISM. پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، ۱۷ (۱۶)، ۱۶-۱. doi: 10.22084/smms.2018.13441.2034

محسنی چلک، محمدحسین؛ امامی، فرشاد؛ قربانی؛ محمدحسین؛ و طریقی، رسول (۱۴۰۰). واکاوی عوامل مؤثر بر مشارکت پایدار در ورزش دانشجویی. پژوهش در ورزش تربیتی، آماده انتشار. doi:10.22089/res.2021.10027.2043

مرکز آمار ایران (۱۳۹۶). تعاریف و مفاهیم استاندارد وزارت ورزش و جوانان. سازمان برنامه و بودجه، مرکز آمار ایران، برگرفته از <https://www.amar.org.ir>

میرزاده، زهراسادات؛ و شجاع، کیانوش (۱۳۹۶). طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش دانشجویی: مورد مطالعه، اداره کل تربیت بدنی دانشگاه فردوسی مشهد. پژوهش در ورزش تربیتی، ۵(۱۲)، ۶۱-۷۸. doi: 10.22089/res.2017.939

میرزایی، مریم (۱۳۹۵). الگوی طراحی و ترسیم آینده مدل کسب و کار در صنعت نرم افزار ایران با استفاده از ادغام برنامه ریزی سناریویی و رهنماری. (رساله دکتری آینده پژوهی). دانشگاه تهران، تهران، ایران.

میز آینده پژوهی آموزش عالی (۱۴۰۰). سی و پنچ پنل اختصاصی، ویژه بخش آموزش عالی: مهم ترین موضوعات کانونی در آینده نظام علمی و آموزش عالی کشور. مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی.

نبوی، سید عبدالامیر (۱۳۹۵). مطالعات میان رشته ای و تکثیر روش شناختی: برخی ملاحظات و پیشنهادها. فصلنامه مطالعات میان رشته ای در علوم انسانی، ۸(۲)، ۵۵-۷۴. doi: 10.22035/isih.2016.216

نظری، رسول؛ و شهولی کوه شوری، جواد (۱۴۰۰). سناریوهای راهبردی ورزش سلامت محور ایران. مدیریت ورزشی، آماده انتشار.

نیک نام، زهرا (۱۳۹۸). تبادلات بینا فرهنگی در بین المللی شدن آموزش عالی؛ تجارب دانشجویان دکتری خارجی شاغل به تحصیل در ایران. فصلنامه تحقیقات فرهنگی ایران، ۱۲(۳)، ۱۵۲-۱۲۳. doi: 10.22035/jicr.2019.2140.2662

یمنی دوزی سرخابی، محمد (۱۳۹۸). آموزش عالی در ایران: حال و آینده. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.

یمنی دوزی سرخابی، محمد؛ و سعادت مند، فروزنده (۱۳۹۷). مجموعه سخنرانی های آموزش عالی به کجا می رود؟. تهران: انتشارات پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.

Bannerman, S. (2020). The world intellectual property organization and the sustainable development agenda. *Futures*, 122: 102604. doi: 10.1016/j.futures.2020.102586

Bell, D. R., Post, E. G., Trigsted, S. M., Hetzel, S., McGuine, T. A., & Brooks, M. A. (2016). Prevalence of sport specialization in high school athletics: A 1-year observational study. *The American Journal of Sports Medicine*, 44(6), 1469-1474. doi: 10.1177/0363546516629943

- Brenner, J. S. (2016). Sports specialization and intensive training in young athletes. *Pediatrics*, 138(3), e20162148. doi: 10.1542/peds.2016-2148
- Brunton, J., & Mackintosh, C. (2017). Interpreting university sport policy in England: seeking a purpose in turbulent times? *International Journal of Sport Policy and Politics*, 9(3), 377-395. doi: 10.1080/19406940.2017.1359201
- Cohen, J. J., Azarova, V., Klöckner, C. A., & et al. (2021). Tackling the challenge of interdisciplinary energy research: A research toolkit. *Energy Research & Social Science*, 74, 101966. doi: 10.1016/j.erss.2021.101966
- Corbacho, A. M., Minini, L., Pereyra, M., & et.al. (2021). Interdisciplinary higher education with a focus on academic motivation and teamwork diversity. *International Journal of Educational Research Open*, 2(2), 100062. doi: 10.1016/j.ijedro.2021.100062
- Goodway, J. D., & Robinson, L. E. (2015). Developmental trajectories in early sport specialization: a case for early sampling from a physical growth and motor development perspective. *Kinesiology Review*, 4(3), 267-278. doi: 10.1123/kr.2015-0028
- Hong, Zh. (2019). Analysis on the current situation of sports clubs in colleges and universities in China. 5th International Workshop on Education, Development and Social Sciences, 657-661.
- Inayatullah, S. (2007). *Questioning the Future: Methods and Tools for Organizational and Societal Transformation (3rd ed.)*. Taipei, Taiwan: Tamkang University.
- Kim, B., & Kim, Y. (2019). Growing as social beings: How social media use for college sports is associated with college students' group identity and collective self-esteem. *Computers in Human Behavior*, 97, 241-249. doi: 10.1016/j.chb.2019.03.016
- Li Vigni, F. (2020). Five anticipation communities in complex systems sciences: Complexity science and its visions of the future. *Futures*, 120: 102551. doi: 10.1016/j.futures.2020.102551
- Luo, W., & Hi, Y. (2021). Influence of sports applications on college students' exercise behaviors and habits: A thematic analysis. *Alexandria Engineering Journal*, 60(6), 5095-5104. doi: 10.1016/j.aej.2021.03.059
- Lynch, J. (2006). It's not easy being interdisciplinary. *International Journal of Epidemiology*, 35(5), 1119-1122. doi: 10.1093/ije/dyl200
- Mimica, M., & Krajačić, G. (2021). The Smart Islands method for defining energy planning scenarios on islands. *Energy*, 29, 121653. doi: 10.1016/j.energy.2021.121653
- Oliver, J. J., & Parrett, E. (2017). Managing future uncertainty: Reevaluating the role of scenario planning. *Business Horizons*, 61(2), 339-352. doi: 10.1016/j.bushor.2017.11.013
- Paris Agreement (2015). *United Nations Treaty Collection*. United Nations. Reterived from https://ec.europa.eu/clima/eu-action/international-action-climate-change/climate-negotiations/paris-agreement_en

- Popa, M. (2013). Strategies of optimizing the elements of Romanian university sports. *Palestrica of the Third Millennium Civilization & Sport*, 14(2), 100-106.
- Popeska, B., Mitkovska, S., & Dimkov, T. (2018). Sport curriculum and sport activities at universities: Case of Macedonian Universities compared with several surrounding Balkan countries. In: *13th FIEPEuropean Congress & 29th FIEP World Congress*, Istanbul, Turkey, 26- 29.
- Poskitt, S., AnnWaylen, K., & Ainslie, A. (2021). Applying pedagogical theories to understand learning in participatory scenario planning. *Futures*, 128, 102710. doi: 10.1016/j.futures.2021.102710
- Sanchez-Carrill, J. C., Cadarso, M. A., & Tobarra, M. A. (2021). Embracing higher education leadership in sustainability: A systematic review. *Journal of Cleaner Production*, 298, 126675. doi: 10.1016/j.jclepro.2021.126675
- Sato, S., Kang, T. A., Daigo, E., Matsuoaka, H., & Harada, M. (2021). Graduate employability and higher education's contributions to human resource development in sport business before and after COVID-19. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education*, 28, 100306. doi: 10.1016/j.jhlste.2021.100306
- Schwenker, B., & Wulf, T. (2013). *Scenario-based Strategic Planning- Developing Strategies in an Uncertain World*. Roland Berger School of Strategy and Economics, Springer Gabler, eBook.
- Speltm, E. J. H., Biemans, H. J. A., Tobi, H., Luning, P. A., & Mulder. M. (2009). Teaching and Learning in Interdisciplinary Higher Education: A Systematic Review. *Educ Psychol Rev*, 21(4), 365. doi: 10.1007/s10648-009-9113-z
- Strachan, L., Cote, J., & Deakin, J. (2009). "Specializers" versus "samplers" in youth sport: Comparing experiences and outcomes. *The Sport Psychologist*, 23(1), 77-92. doi: doi.org/10.1123/tsp.23.1.77
- Strengers, Y., Pink, S., & Nicholls, L. (2019). Smart energy futures and social practice imaginaries: Forecasting scenarios for pet care in Australian homes. *Energy Research & Social Science*, 48, 108-115. doi: 10.1016/j.erss.2018.09.015
- Vogel-Heuser, B., & Bi, F. (2021). Interdisciplinary effects of technical debt in companies with mechatronic products — a qualitative study. *Journal of Systems and Software*, 171, 110809. doi: 10.1016/j.jss.2020.110809
- Wright, E., Chase, M. A., Horn, T. S., & Vealey, R. S. (2019). United States parents' perfectionism, parenting styles and perceptions of specialization in youth sport. *Psychology of Sport and Exercise*, 45, 101571. doi: 10.1016/j.psychsport.2019.101571
- Yin, X., & Li, S. (2021). Lexical bundles as an intradisciplinary and interdisciplinary mark: A corpus-based study of research articles from business, biology, and applied linguistics. *Applied Corpus Linguistics*, 1(1), 100006. doi: 10.1016/j.acorp.2021.100006